

Instytut Rozwoju Gospodarczego

**SZKOŁA GŁÓWNA
HANDLOWA
W WARSZAWIE**

Elżbieta Adamowicz
Konrad Walczyk

**KONIUNKTURA W PRZEMYSŁE
MAJ 2016**

PL ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 332

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz),
Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, Janusz Stacewicz, István János Tóth

Komitety Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)
Elżbieta Adamowicz
Małgorzata Krypa

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie
al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2016

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 332. W badaniu uczestniczyły 284 przedsiębiorstwa. Metodyka badania koniunktury opisana jest na stronie:

<http://kolegia.sgh.waw.pl/pl/KAE/struktura/IRG/koniunktura/Strony/metody.aspx>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	9
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	10
	1) Produkcja	10
	2) Zamówienia	12
	3) Zamówienia eksportowe	14
	4) Zapasy wyrobów gotowych.....	16
	5) Ceny	18
	6) Zatrudnienie	20
	7) Sytuacja finansowa	22
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	24
	9) Produkcja na eksport	26
	10) Konkurencyjność wyrobów na rynkach zagranicznych	28
	11) Korzyści z produkcji na eksport.....	30
	12) Przeciętny koszt produkcji	32
III.	SUMMARY	34

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. Wartość ogólnego wskaźnika koniunktury zwiększyła się w skali miesiąca o 1,1 pkt. Wynosi obecnie -2,2 pkt. Jest jednak niższa od wartości sprzed roku o 3,0 pkt. Wartość wskaźnika koniunktury dla sektora prywatnego nie zmieniła się w ciągu miesiąca i wynosi -2,7 pkt. Jest niższa niż przed rokiem o 3,3 pkt. Wartość wskaźnika dla sektora publicznego zwiększyła się o 7,9 pkt. do poziomu -0,6 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 1,2 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa, mierzonej liczbą osób zatrudnionych, pogorszenie koniunktury miało miejsce tylko w przedsiębiorstwach zatrudniających od 51 do 250 pracowników. W pozostałych grupach koniunktura poprawiła się. Największy wzrost wartości wskaźnika, o 10,9 pkt., odnotowano w przedsiębiorstwach zatrudniających ponad 500 pracowników. Dla tych również przedsiębiorstw wskaźnik przyjął najwyższą wartość. Najniższą zaś, -7,5 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw niedużych, zatrudniających 51-250 osób.

3. W przekroju według głównych grup produktowych pogorszenie koniunktury miało miejsce tylko w przedsiębiorstwach produkujących półprodukty (o 0,5 pkt.). W pozostałych grupach przedsiębiorstw odnotowano poprawę. Największy wzrost wartości wskaźnika, o 4,7 pkt., nastąpił w grupie przedsiębiorstw produkujących dobra inwestycyjne. Najwyższą wartość, +1,9 pkt., wskaźnik przyjął dla grupy przedsiębiorstw produkujących półprodukty. Najniższą wartość, -6,0 pkt., wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw produkujących dobra konsumpcyjne trwałego użytku.

4. W przekroju regionalnym poprawę koniunktury odnotowano w dziewięciu województwach: dolnośląskim, kujawsko-pomorskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, pomorskim, śląskim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim. W pozostałych województwach nastąpiło w pogorszenie koniunktury. Największe w województwach lubuskim i podlaskim. Najwyższą wartość, +8,1 pkt., wskaźnik koniunktury przyjął dla województwa świętokrzyskiego; najniższą, -21,2 pkt., dla województwa małopolskiego.

5. Wyniki majowego badania wpisują się w obserwowany od pewnego czasu nurt zagubienia i niepewności przedsiębiorstw, skutkujący zmiennością ich opinii. Przedsiębiorstwa informują o wzroście produkcji. Rośnie wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień. Maleją jednak zamówienia eksportowe. Spadają także wartości sald odpowiedzi na pytania o wielkość zatrudnienia i zapasów. Pogorszyły się opinie dotyczące ogólnej sytuacji w gospodarce polskiej. W skali roku wartości większości sald zwiększyły się. Oczekiwania przedsiębiorstw na najbliższe miesiące są bardziej optymistyczne niż przed miesiącem. W dalszym ciągu oddziaływanie czynników sezonowych będzie pozytywne. Trudno jednak przewidzieć, czy to wystarczy do poprawy koniunktury, czy w dalszym ciągu będziemy mieli do czynienia z huśtawką nastrojów.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zwiększyła się w skali miesiąca o 1,6 pkt. Wzrost salda odnotowują tylko firmy publiczne; wyniósł on 9,1 pkt. W przekroju wg grup produktowych największy wzrost miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 17,5 punktu), a największy spadek w produkcji półproduktów (o 8,3 pkt.). Obecna wartość salda ogółem wynosi +4,7 pkt. i jest o 3,3 pkt. wyższa niż przed rokiem. Firmy spodziewają się dalszego wzrostu produkcji w kolejnych miesiącach.

7. W ciągu miesiąca wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień zwiększyła się o 0,8 pkt. Obecnie wynosi -12,1 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 4,9 pkt. Wzrost wartości salda odnotowano zarówno dla firm prywatnych jak i publicznych. Największy wzrost zamówień miał miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 15,1 punktu); spadek zanotowano tylko w produkcji półproduktów (o 3,9 pkt.). Wartości sald prognostycznych są wyższe od wartości sald stanu – firmy przewidują wzrost zamówień na ich wyroby w najbliższych miesiącach.

8. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zamówień eksportowych zmniejszyła się w skali miesiąca o 0,4 pkt. i wynosi -13,3 pkt. O spadku zamówień eksportowych informują firmy z obu sektorów własnościowych. Obecna wartość salda jest o 7,8 pkt. wyższa od wartości sprzed roku. W przekroju wg grup produktowych spadek wartości salda odnotowano wyłącznie w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 7,1 punktu). Największy wzrost nastąpił w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 11,5 pkt.). Firmy spodziewają się spadku zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach, lecz mniejszego niż zanotowany w maju.

9. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o poziom zapasów zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 1,9 pkt. Spadek wartości salda odnotowano dla firm prywatnych i publicznych. Obecna wartość salda, +3,6 pkt., jest wyższa od wartości sprzed roku o 3,8 pkt. Największy spadek zapasów miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 7,7 punktu). Firmy prognozują dalszy spadek zapasów w najbliższych miesiącach.

10. Opinie na temat zmian poziomu cen są zgodne – firmy z obu sektorów własnościowych informują o jego obniżeniu się. Obecna wartość salda, -9,5 pkt., jest niższa od wartości sprzed miesiąca o 1,4 pkt., a od wartości sprzed roku o 1,6 pkt. Największy spadek cen miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 3,4 punktu). Wzrost cen odnotowano jedynie w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 2,7 pkt.). Firmy spodziewają się dalszego spadku cen w kolejnych miesiącach, lecz mniejszego od zanotowanego w maju.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia obniżyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 2,8 pkt. do wysokości +0,0 pkt. Jest niższa od wartości sprzed roku o 0,9 pkt. Spadek wartości salda zanotowano dla firm prywatnych i publicznych. W przekroju wg grup produktowych największy spadek zatrudnienia miał miejsce w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 7,0 punktów), a największy wzrost w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 5,5 pkt.). Firmy przewidują wzrost zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw publicznych poprawiła się. Prywatne informują o jej pogorszeniu. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie wynosi -8,7 pkt. i jest niższa od wartości sprzed miesiąca o 1 pkt. W ciągu roku wartość salda zwiększyła się o 1,9 pkt. Największa poprawa sytuacji finansowej miała miejsce w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 6,9 punktu), a największe pogorszenie w produkcji nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 14,7 pkt.). Firmy przewidują, że ich sytuacja finansowa pogorszy się w najbliższych miesiącach, jednak pogorszenie to będzie słabsze niż w maju.

13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej w kraju zmniejszyło swoją wartość w ciągu miesiąca o 6,1 pkt. Obecnie wynosi -16,0 pkt. i jest o 8,4 pkt. niższa do wartości sprzed roku. O pogorszeniu się ogólnej sytuacji gospodarczej w kraju informują firmy prywatne i publiczne. W przekroju wg grup produktowych największe pogorszenie ocen zaobserwowano u producentów dóbr inwestycyjnych (spadek wartości salda o 19,2 punktu), a największą poprawę u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 1,7 pkt.). Firmy spodziewają się dalszego pogorszenia się sytuacji gospodarczej w kraju w nadchodzących miesiącach.

14. W ciągu ostatniego kwartału miał miejsce wzrost eksportu. Saldo odpowiedzi na to pytanie zwiększyło swoją wartość o 8,1 pkt. Wynosi ona obecnie +2,2 pkt. i jest wyższa od wartości sprzed roku o 12,5 pkt. O wzroście wielkości produkcji eksportowej informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. Przewidywania na najbliższe miesiące nie są już tak optymistyczne. Prognozowany jest wzrost eksportu, lecz o mniejszej dynamice niż odnotowana w maju.

15. Zdaniem ankietowanych przedsiębiorstw zmniejszyła się konkurencyjność naszych towarów na rynkach zagranicznych. Saldo odpowiedzi na to pytanie zmniejszyło swoją wartość o 3,1 pkt. w ciągu ostatniego kwartału. Jest jednak wyższe od wartości sprzed roku o 6,1 pkt. O spadku

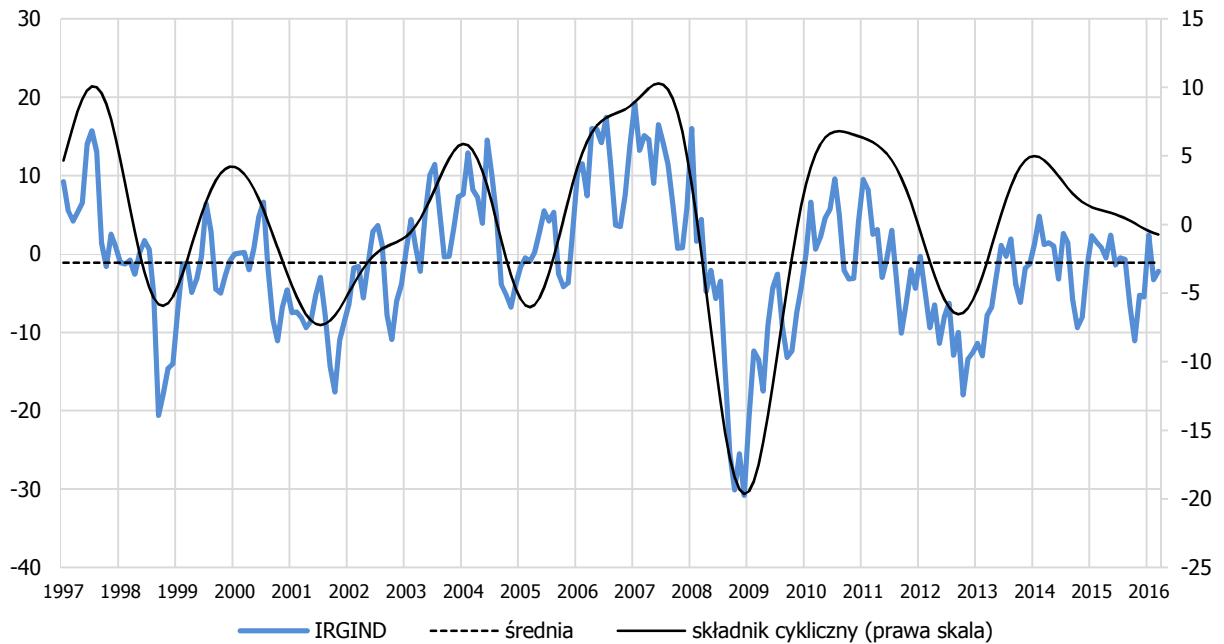
konkurencyjności informują tylko firmy publiczne. Firmy spodziewają się wzrostu konkurencyjności ich eksportu w kolejnym kwartale.

16. Zwiększyły się korzyści z produkcji na eksport w porównaniu z korzyściami z produkcji na rynek krajowy. Wartość salda odpowiedzi na to pytanie zwiększyła się o 4,5 pkt. do poziomu +14,9 pkt. Jest wyższa od wartości sprzed roku o 14,3 pkt. O wzroście korzyści z produkcji na eksport informują tylko firmy prywatne i tylko one spodziewają się dalszego ich wzrostu w następnym kwartale.

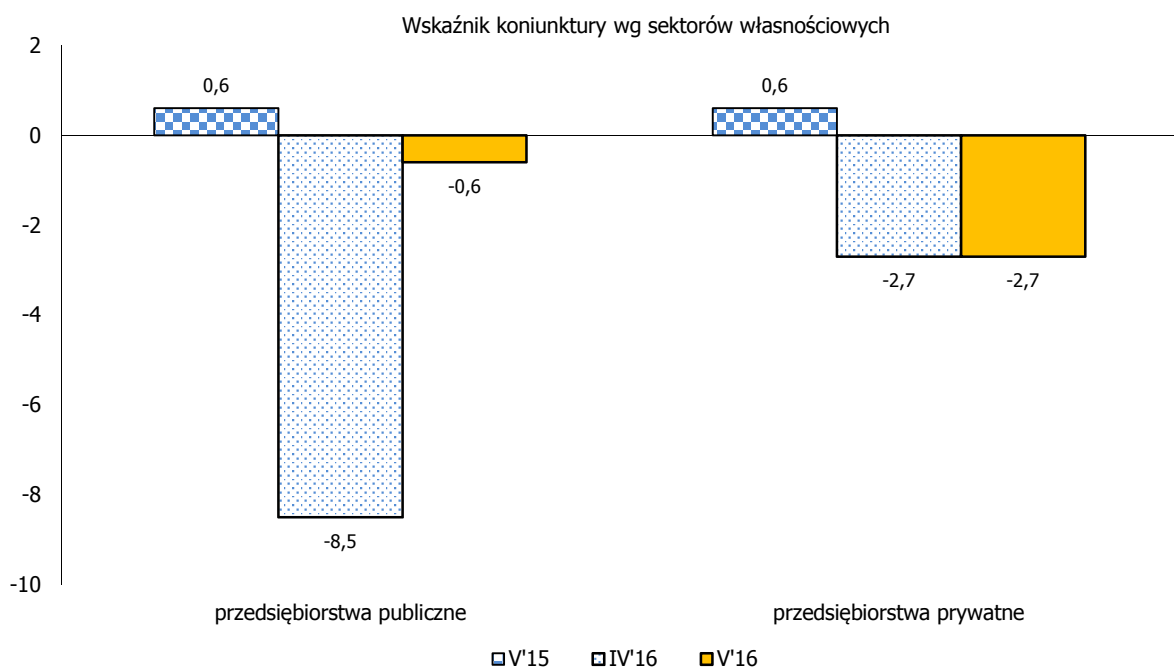
17. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wysokość przeciętnego kosztu produkcji obniżyła się w ciągu kwartału o 5,9 pkt. Jest zarazem niższa od wartości sprzed roku o 8 pkt. Firmy przewidują wzrost jednostkowego kosztu produkcji w kolejnym kwartale.

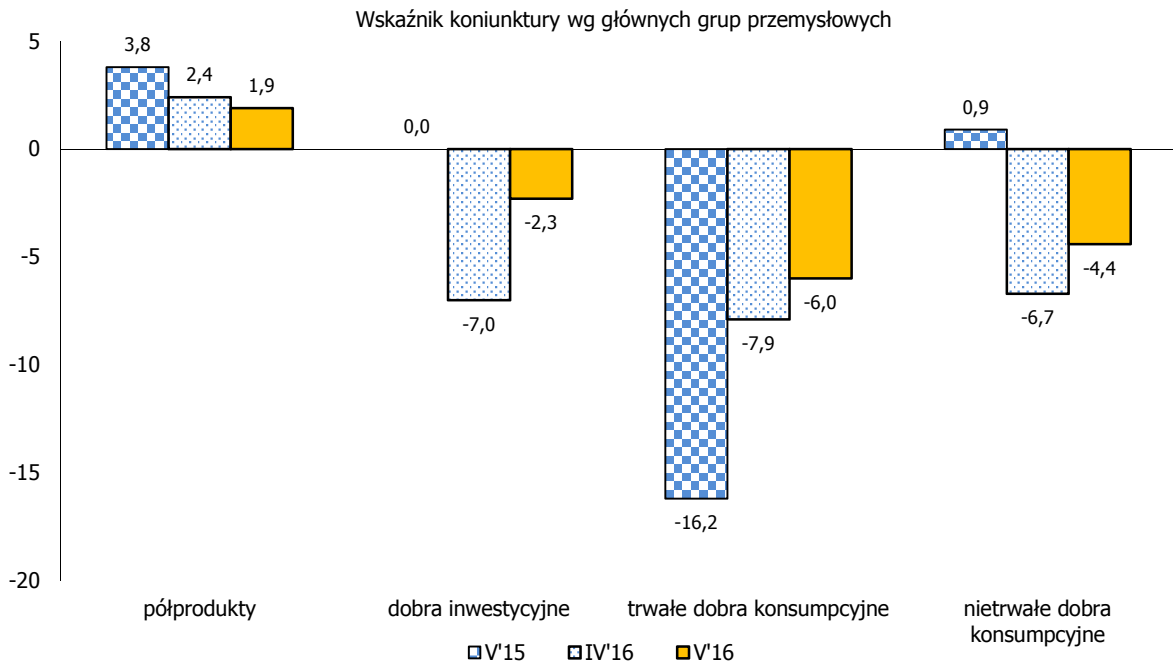
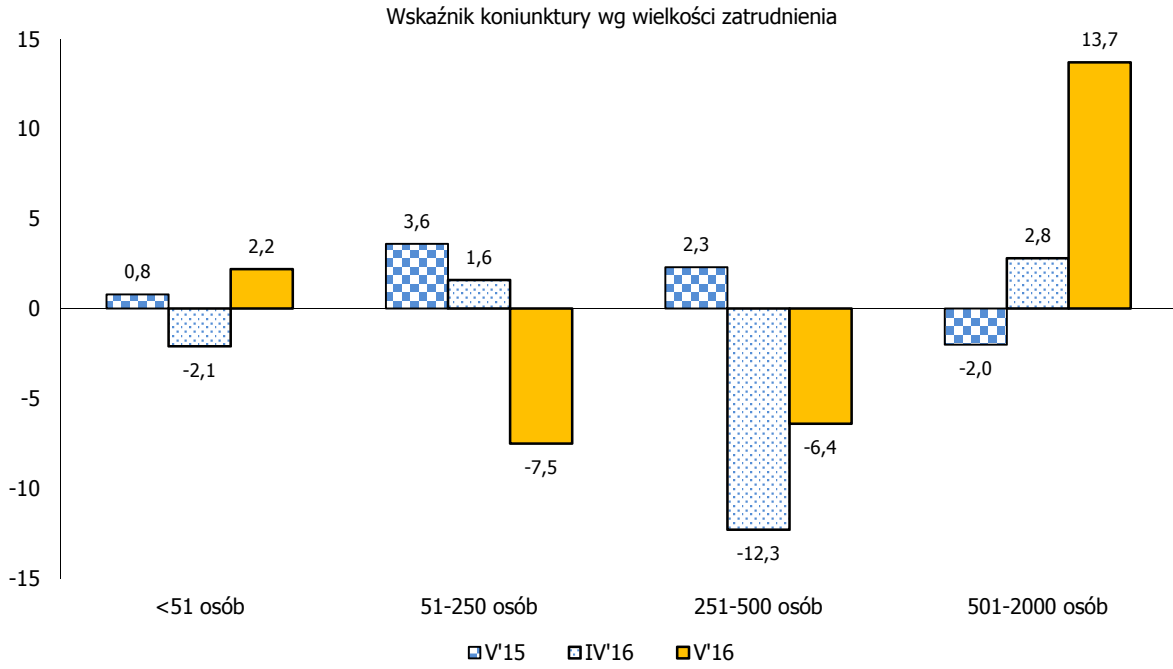
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

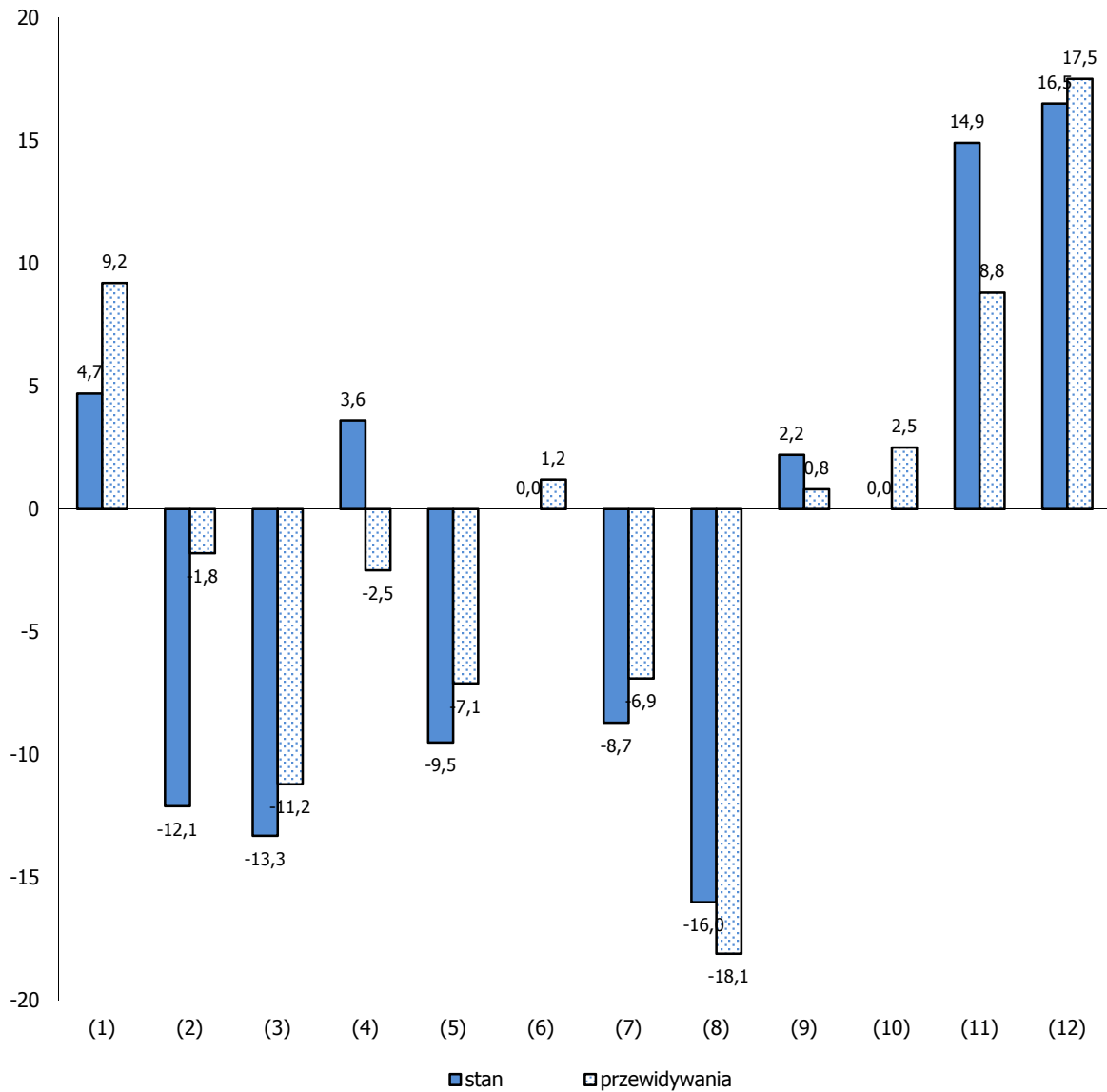

składowe salda	V'15	I'16	II'16	III'16	IV'16	V'16
1. wielkość produkcji – przewidywania	9,4	7,5	9,6	10,4	8,5	9,4
2. wielkość zamówień – stan	-7,2	-18,5	-19,1	-2,3	-12,9	-12,1
3. zapasy - stan	-0,2	5,0	7,1	0,9	5,5	3,6
wskaźnik koniunktury (IRGIND): $(1.+2.-3.)/3$	0,8	-5,3	-5,5	2,4	-3,3	-2,2

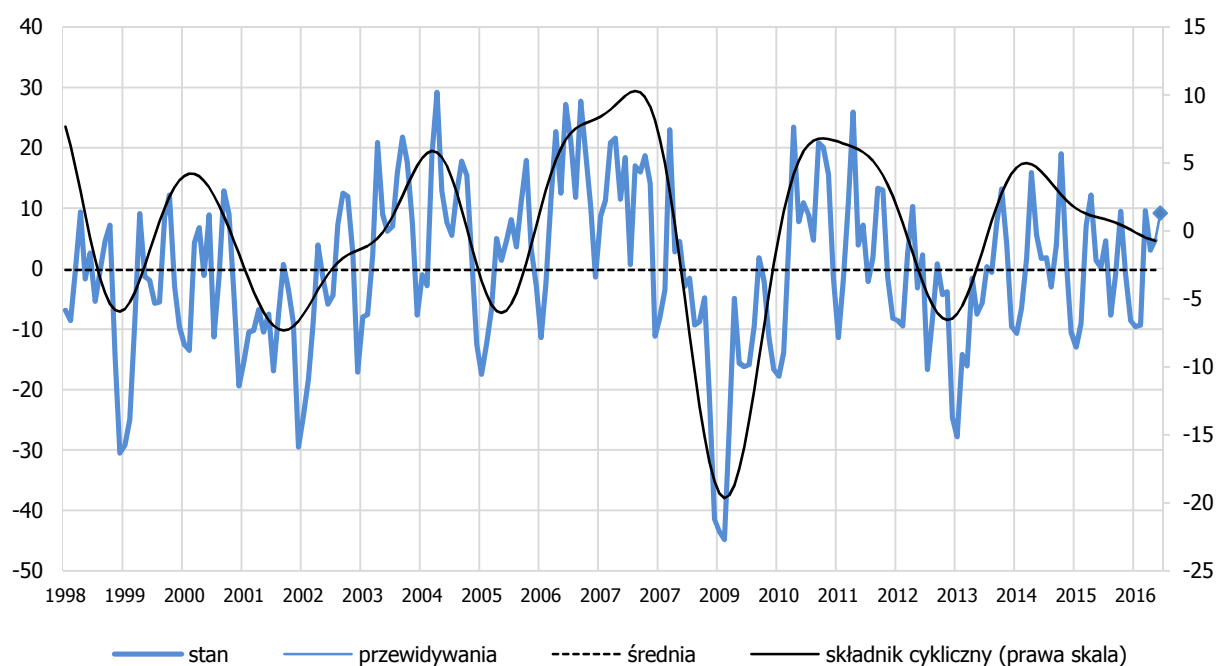
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

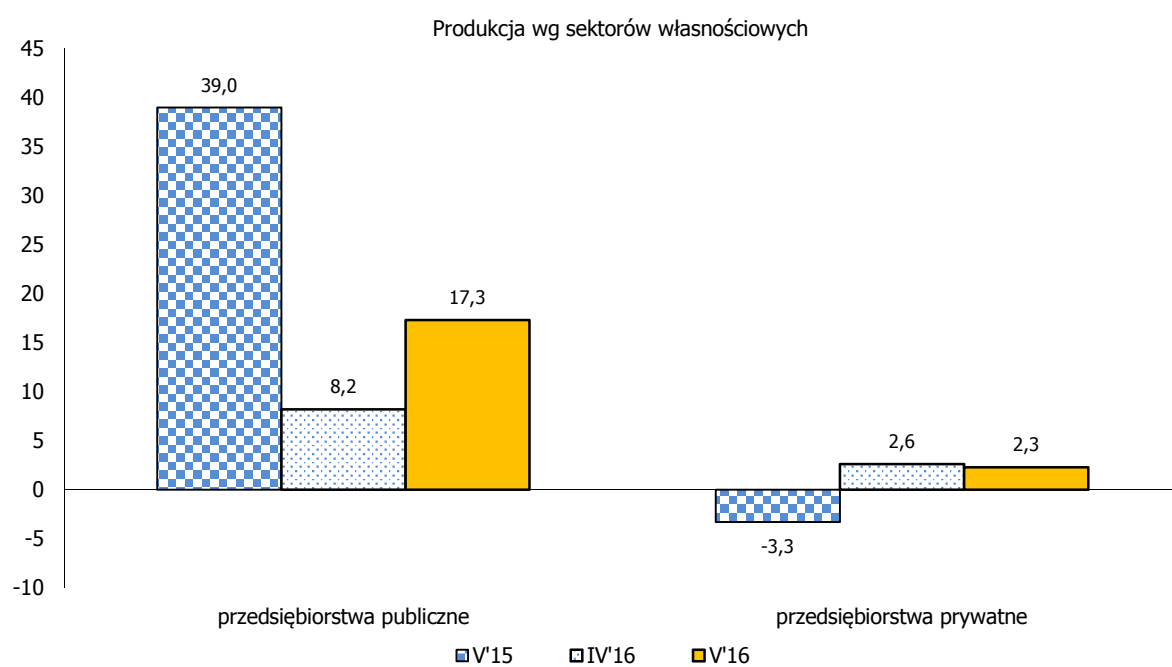
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) produkcja eksportowa
- (10) konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych
- (11) korzyści z produkcji eksportowej/korzyści z produkcji krajowej
- (12) przeciętny koszt produkcji

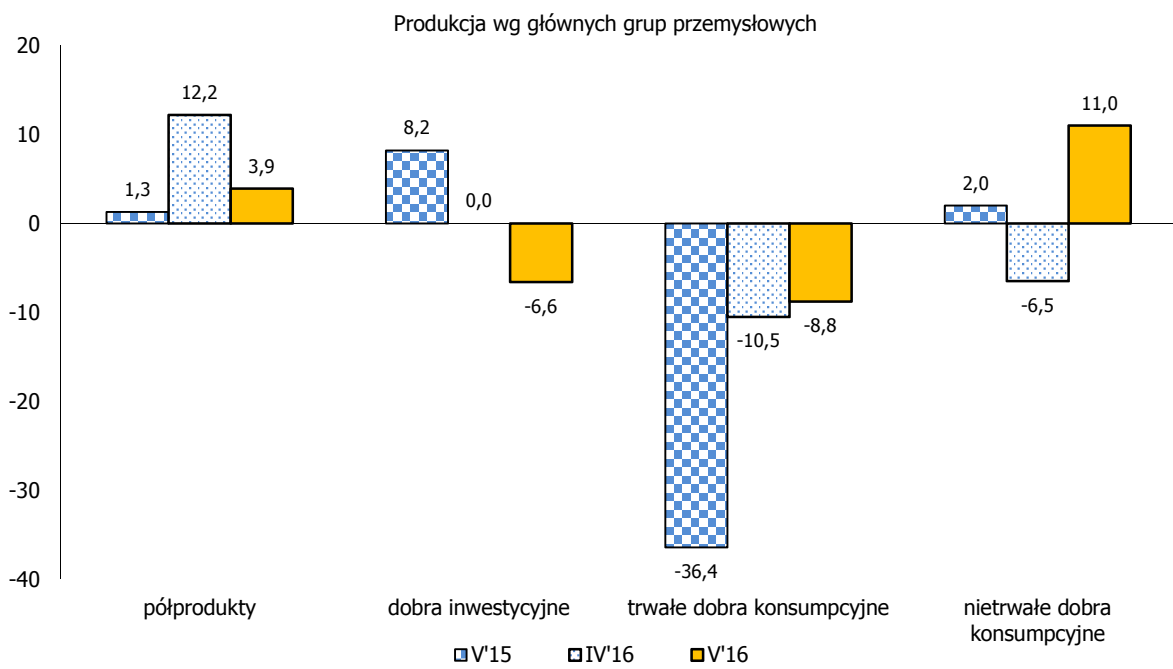
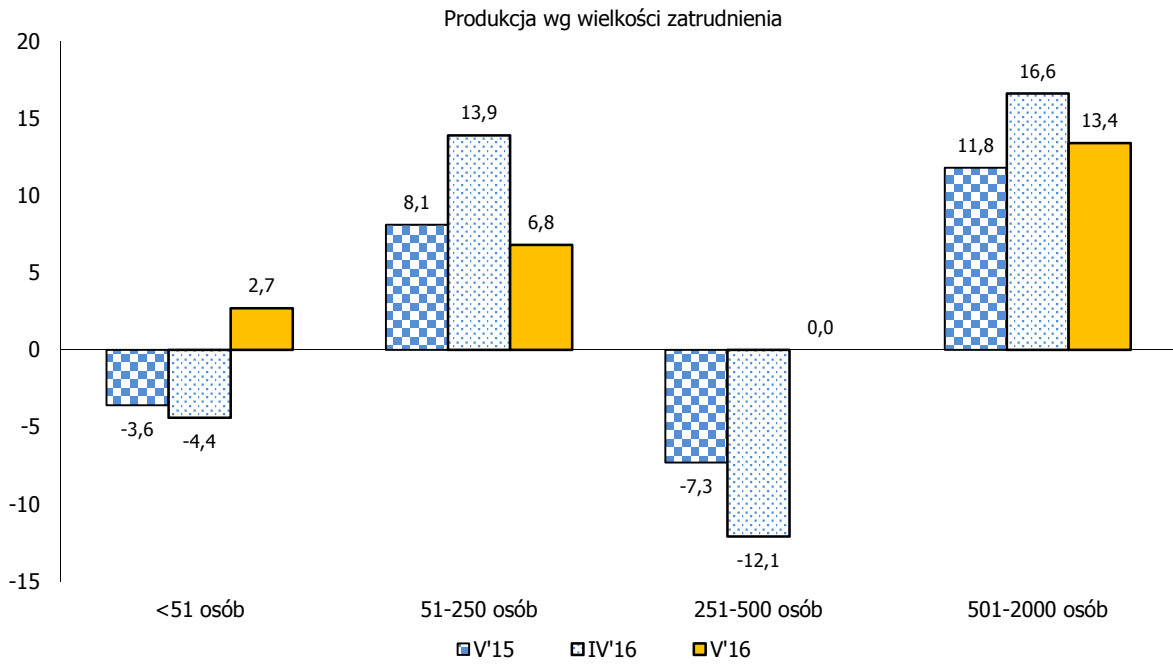
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1) Produkcja

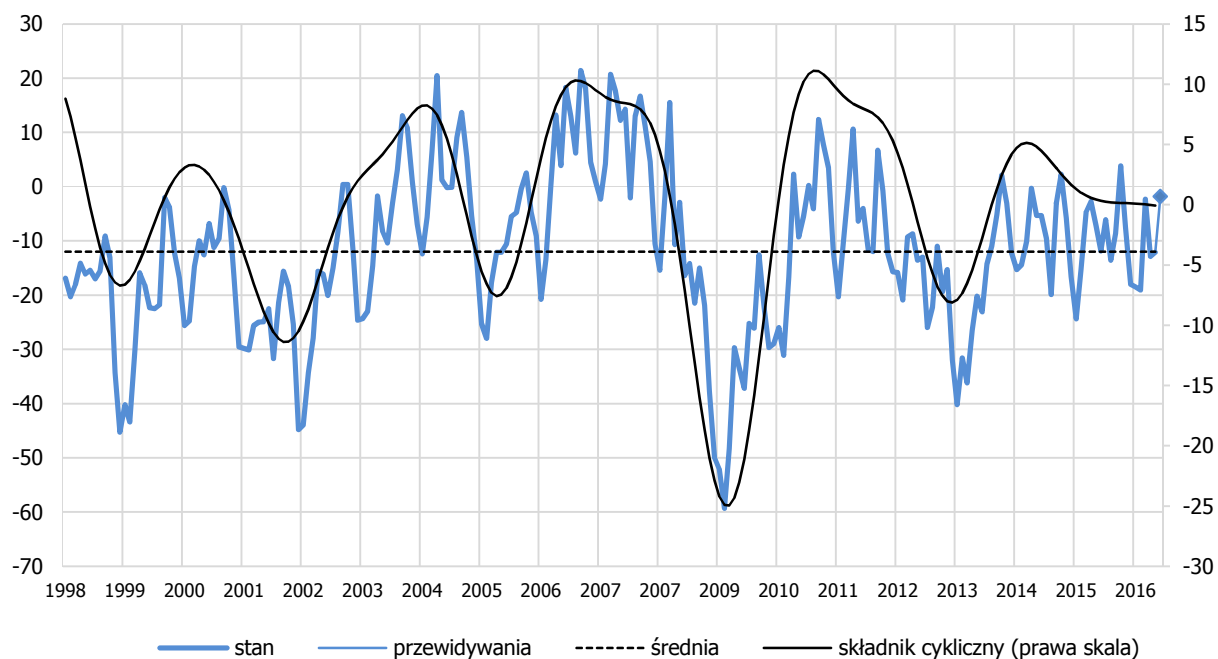

	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
wzrost	23,9	20,0	29,2	26,0	25,3	26,1
brak zmiany	53,5	50,7	51,1	51,1	54,1	57,0
spadek	22,5	29,3	19,6	22,9	20,6	16,9
saldo (1.-3.)	1,4	-9,3	9,6	3,1	4,7	9,2

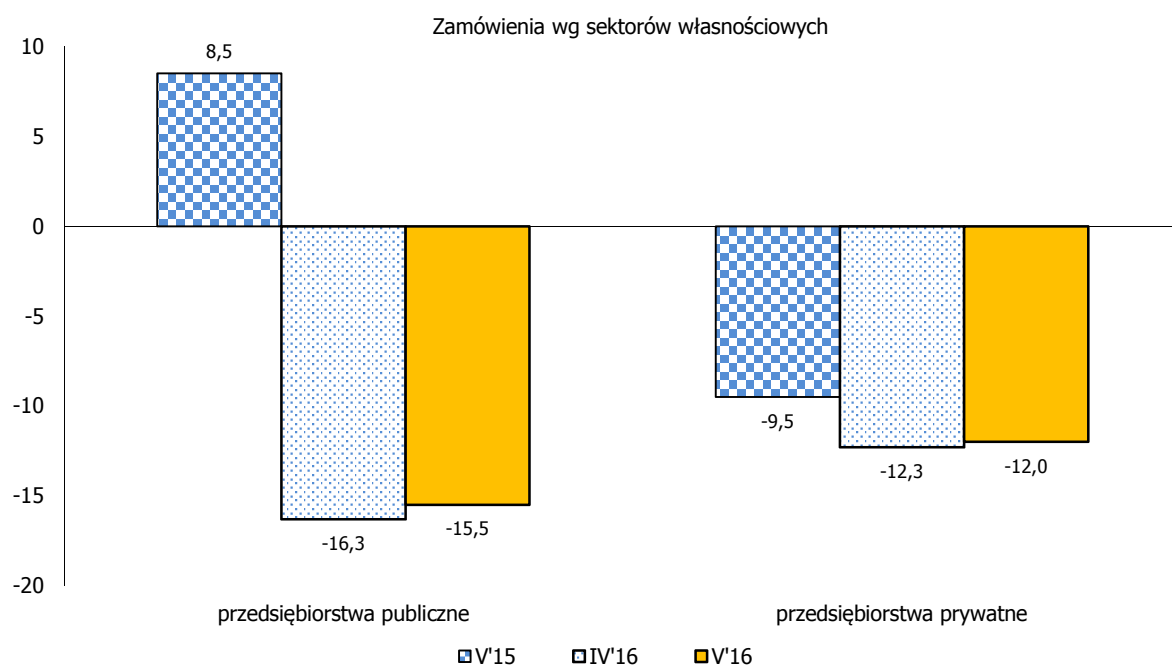

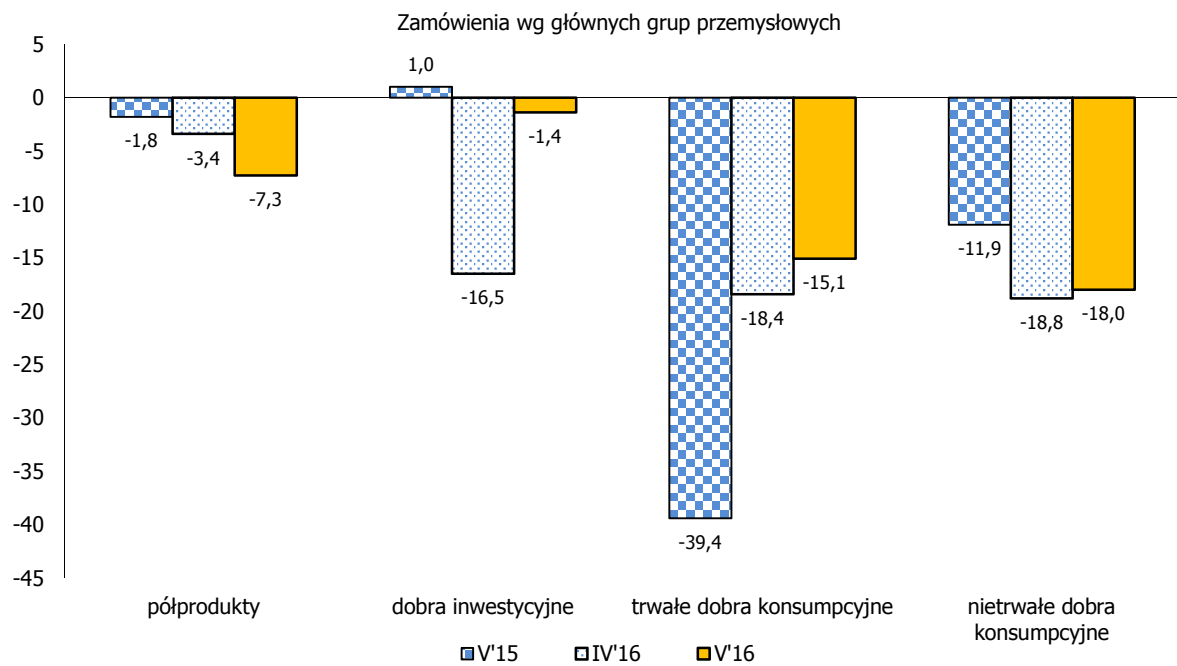
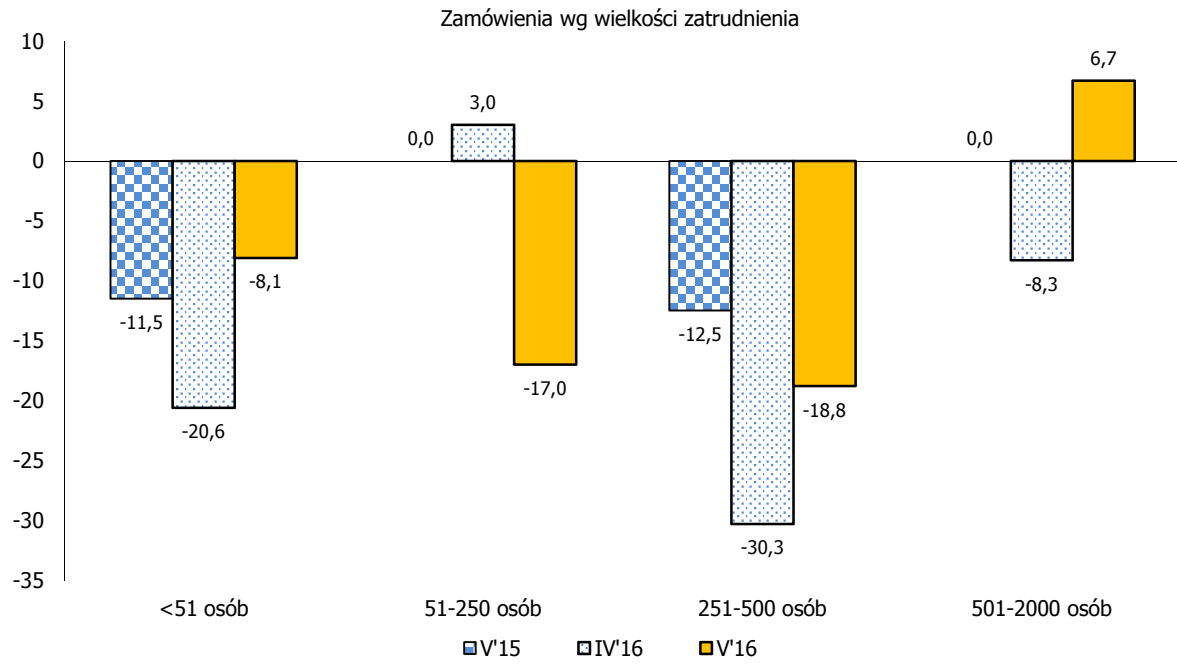

2) Zamówienia ogółem

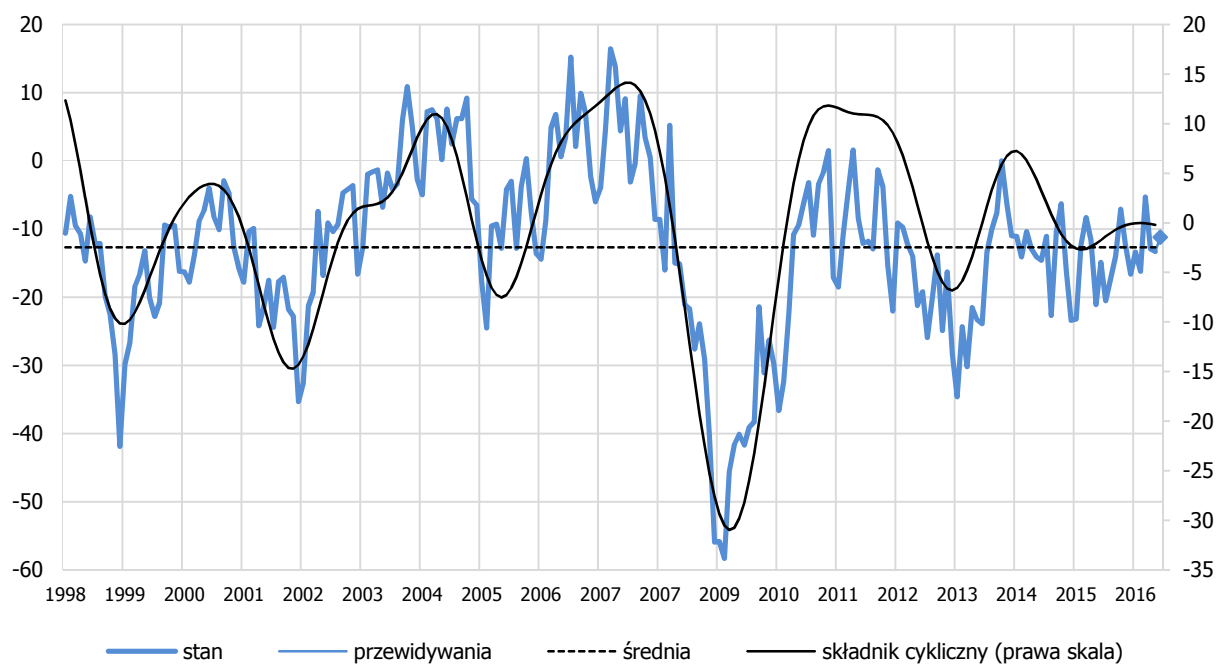

	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
wzrost	21,3	15,0	24,9	21,4	20,2	18,7
brak zmiany	50,2	50,9	47,9	44,3	47,5	60,8
spadek	28,5	34,1	27,2	34,3	32,3	20,5
saldo (1.-3.)	-7,2	-19,1	-2,3	-12,9	-12,1	-1,8

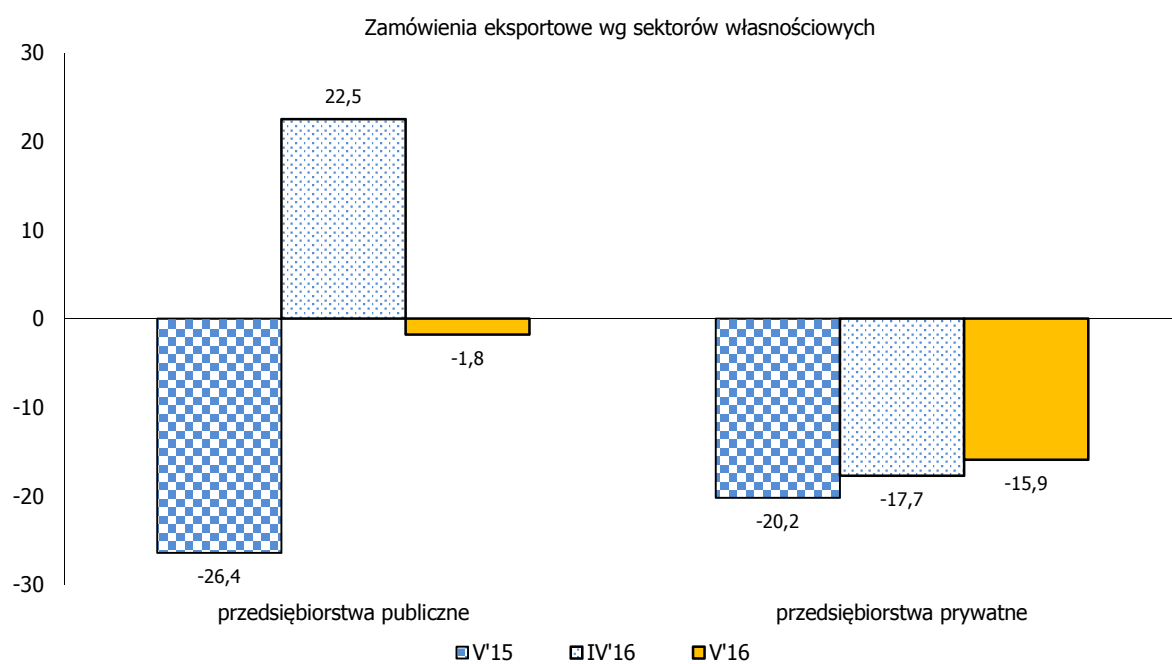

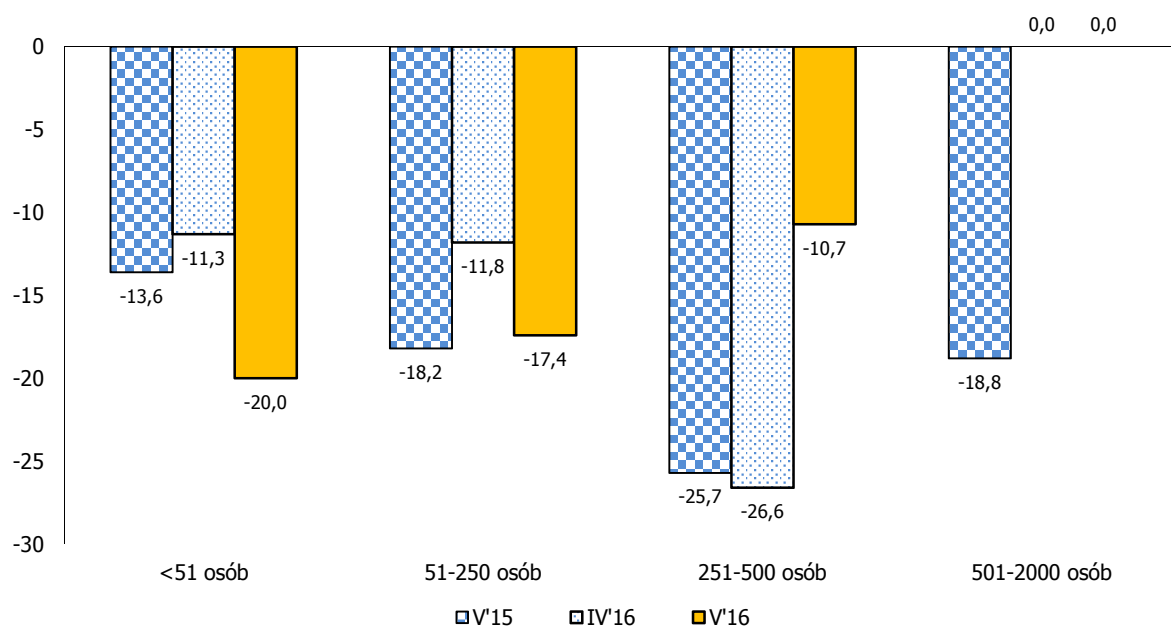
3) Zamówienia eksportowe

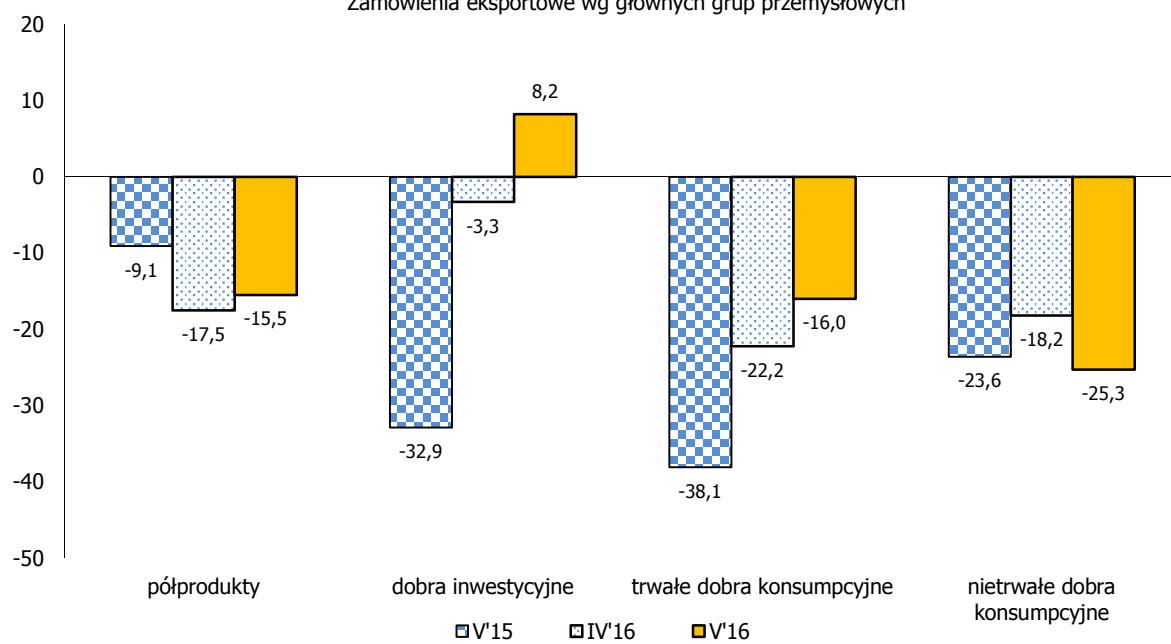
	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
wzrost	15,0	16,8	25,4	20,0	18,4	17,2
brak zmiany	48,9	50,1	43,9	47,1	49,8	54,4
spadek	36,1	33,0	30,7	32,9	31,7	28,4
nie dotyczy	28,1	26,5	29,1	30,5	29,4	28,8
saldo (1.-3.)	-21,1	-16,2	-5,3	-12,9	-13,3	-11,2

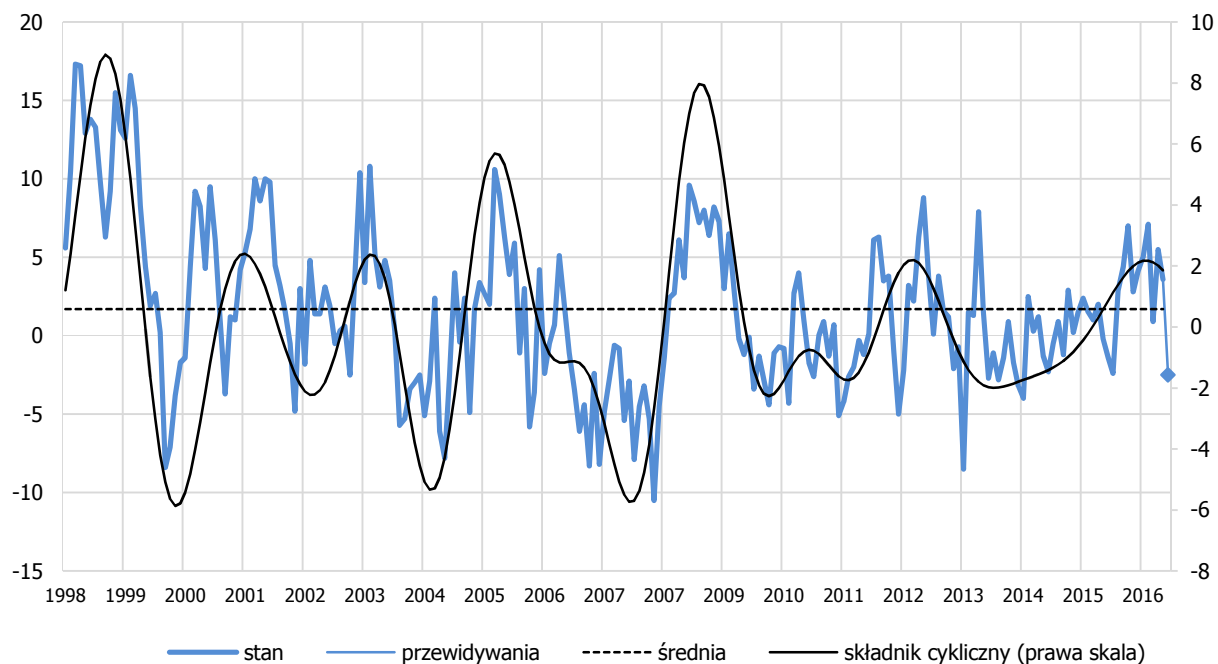
Zamówienia eksportowe wg wielkości zatrudnienia

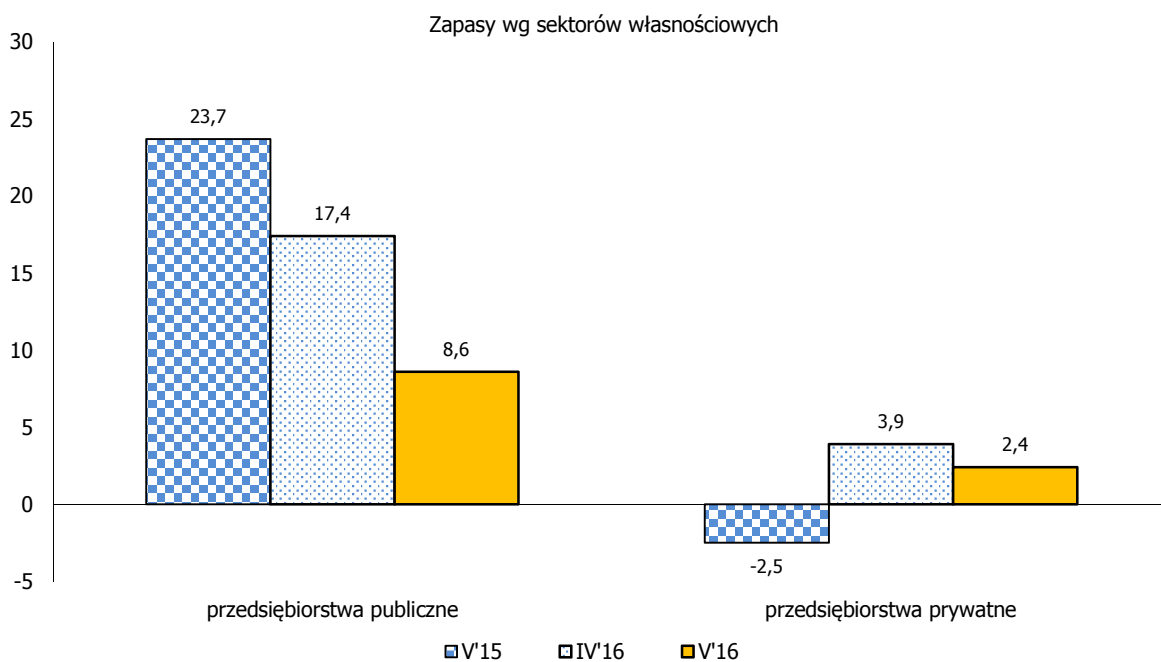
Zamówienia eksportowe wg głównych grup przemysłowych

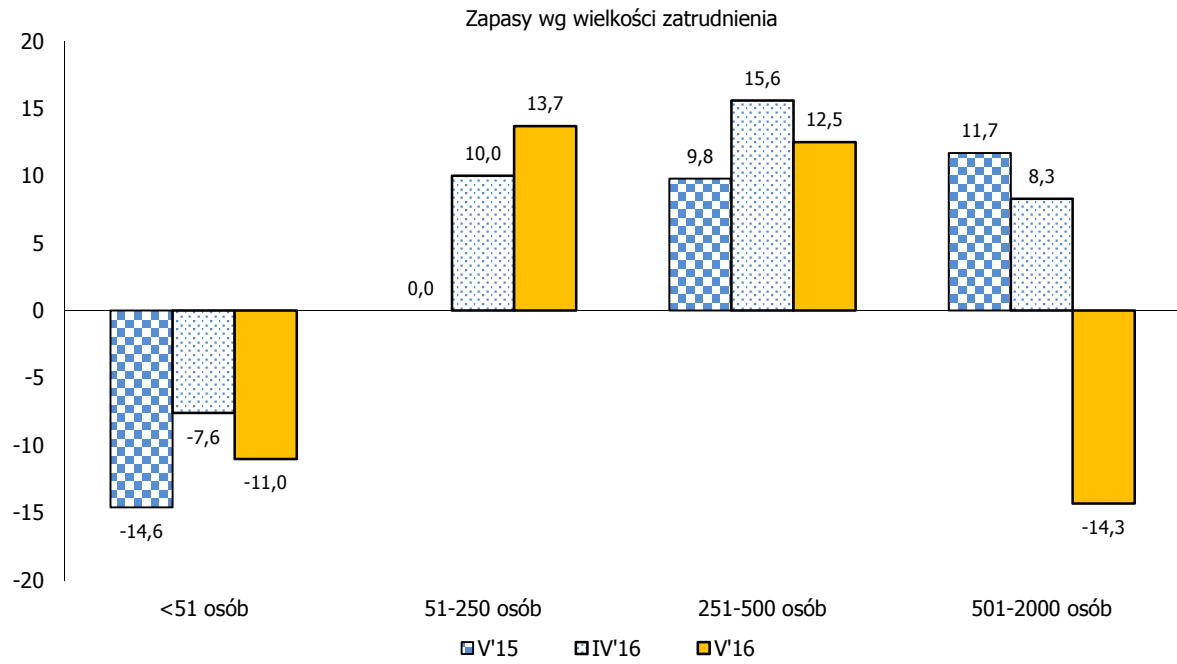

4) Zapasy

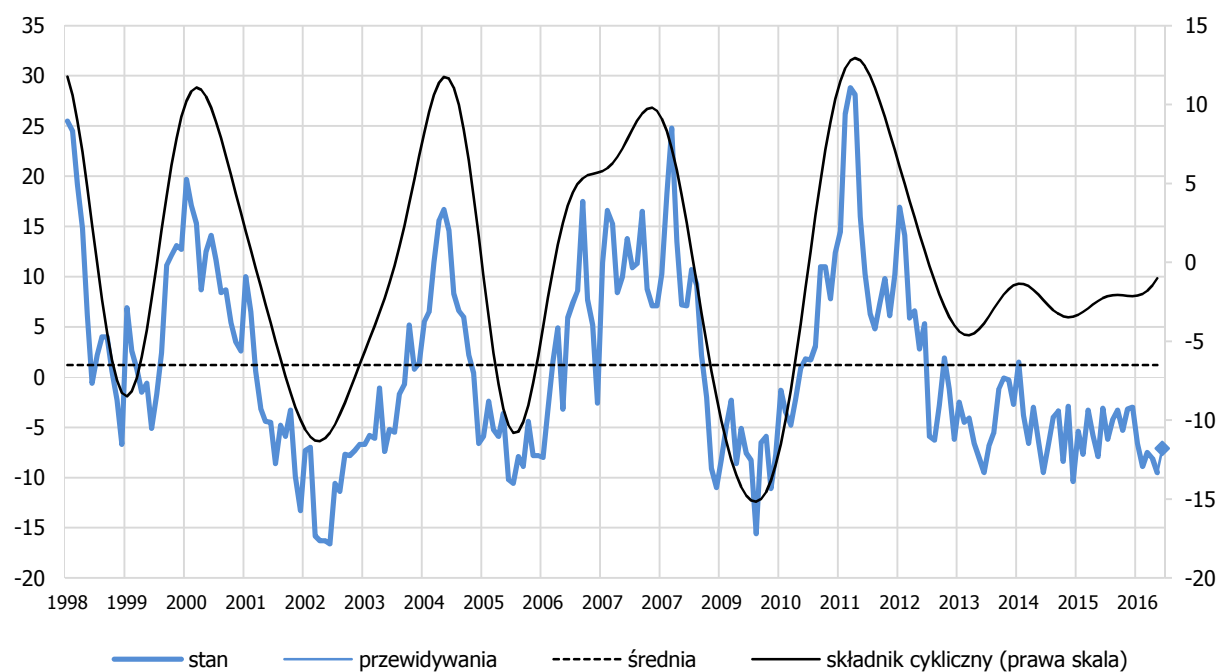

	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
wzrost	13,6	17,8	15,0	18,7	16,6	9,0
brak zmiany	72,5	71,5	70,9	68,1	70,4	79,6
spadek	13,8	10,7	14,1	13,2	13,0	11,5
saldo (1.-3.)	-0,2	7,1	0,9	5,5	3,6	-2,5

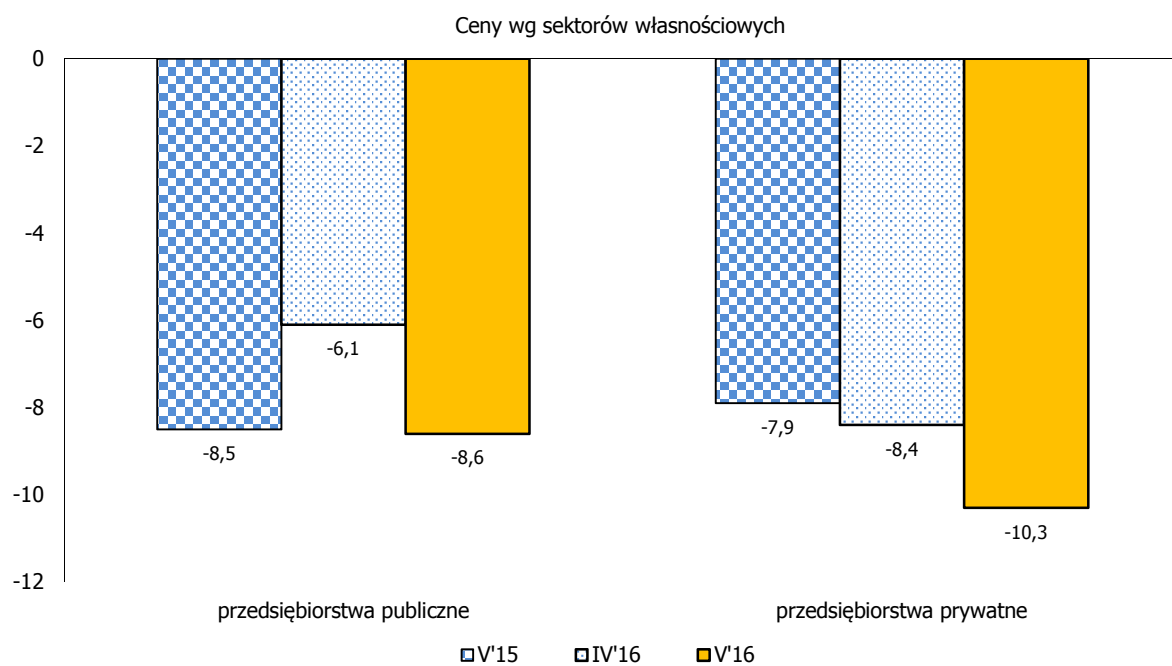

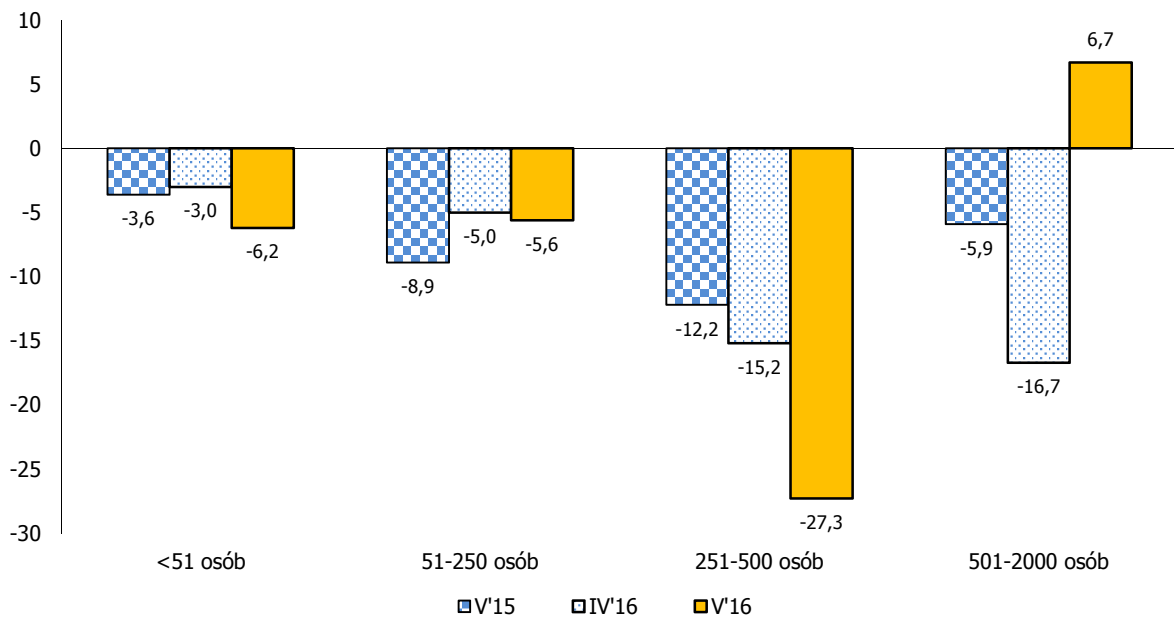
5) Ceny

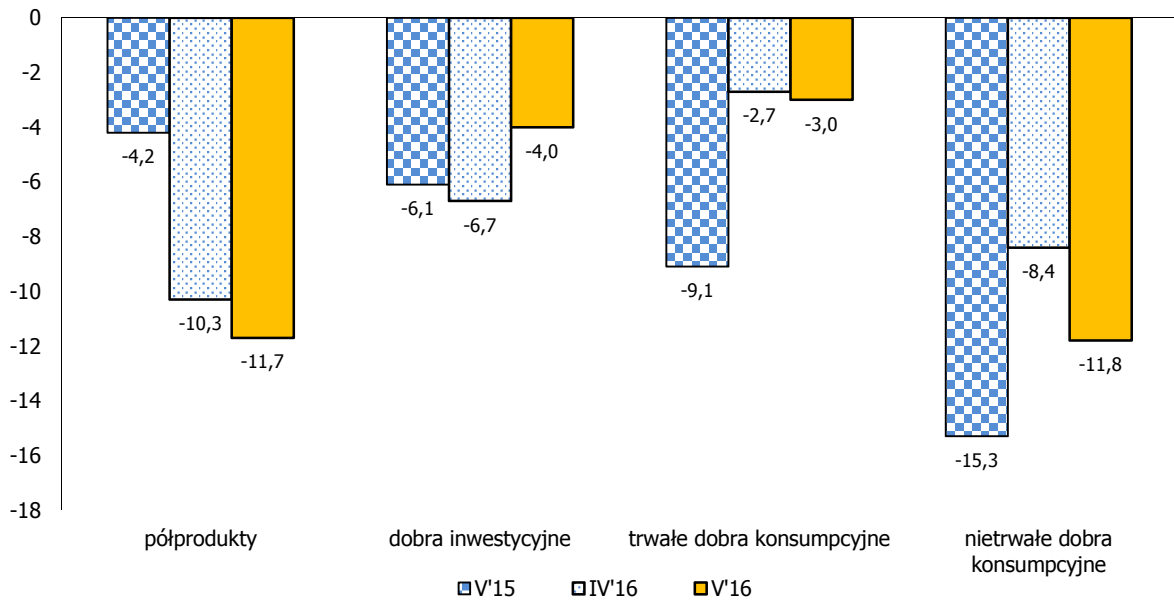
	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
wzrost	5,7	8,8	8,0	6,5	5,7	7,1
brak zmiany	80,8	73,5	76,5	78,9	79,2	78,7
spadek	13,6	17,7	15,5	14,6	15,2	14,2
saldo (1.-3.)	-7,9	-8,9	-7,5	-8,1	-9,5	-7,1

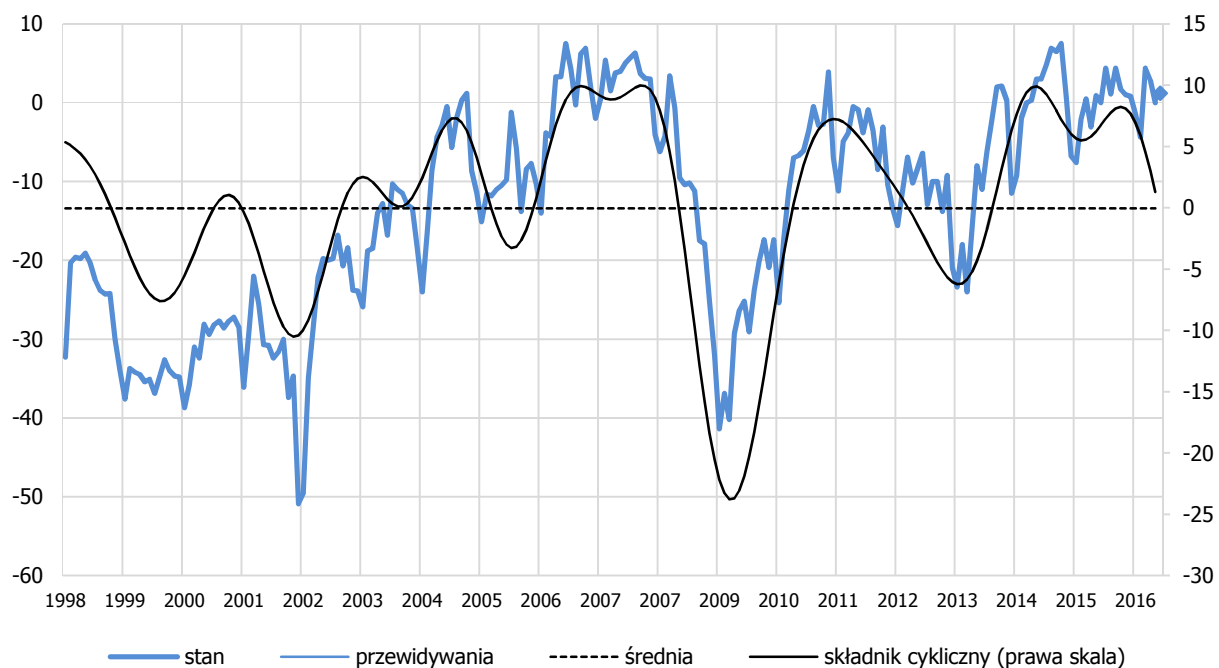
Ceny wg wielkości zatrudnienia

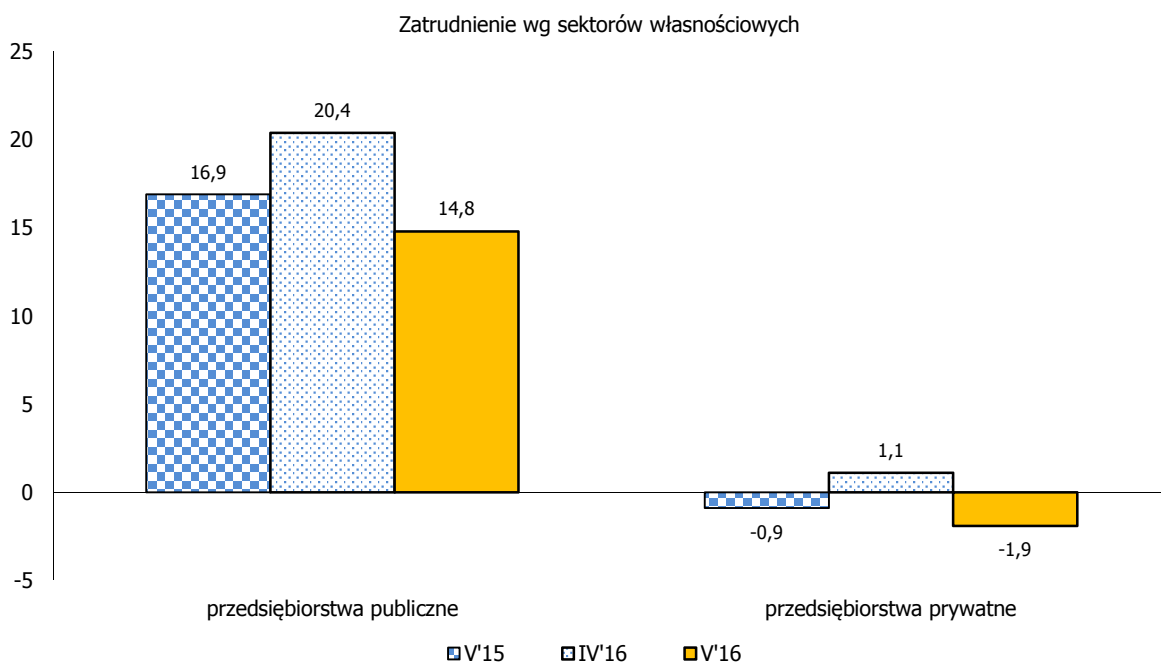
Ceny wg głównych grup przemysłowych

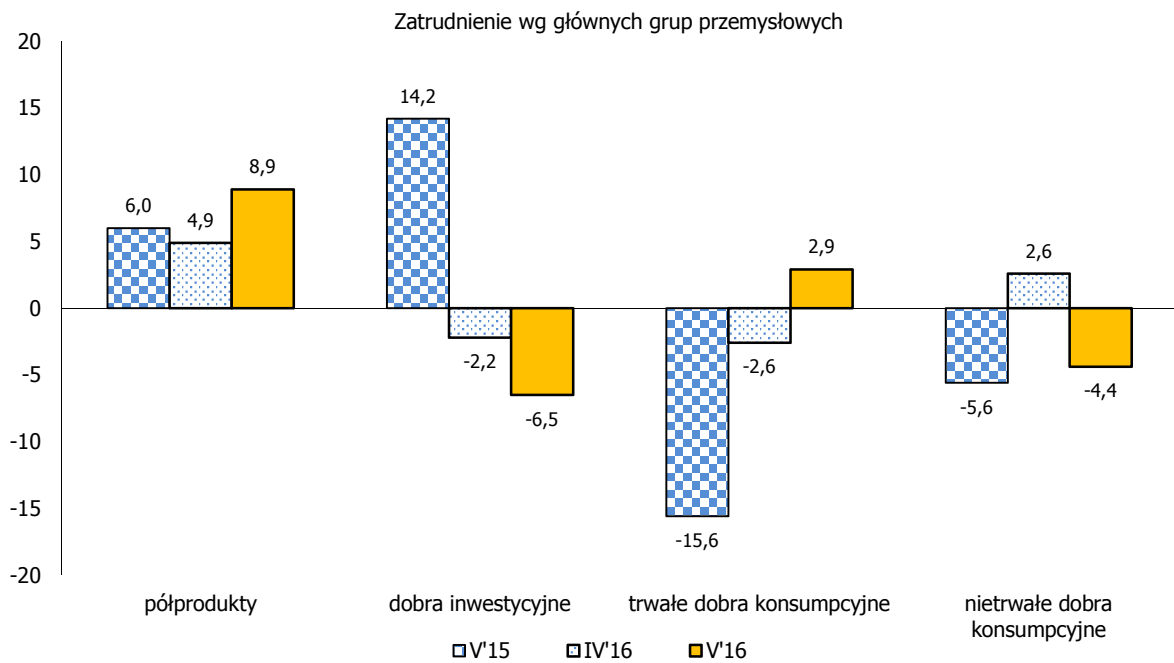
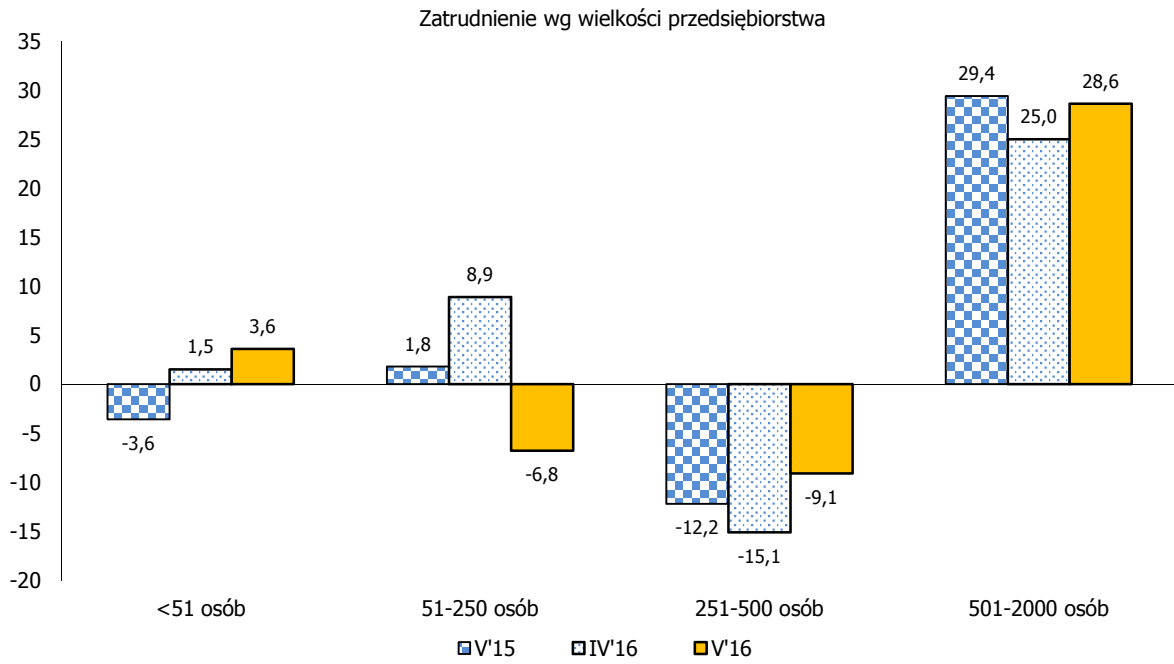

6) Zatrudnienie

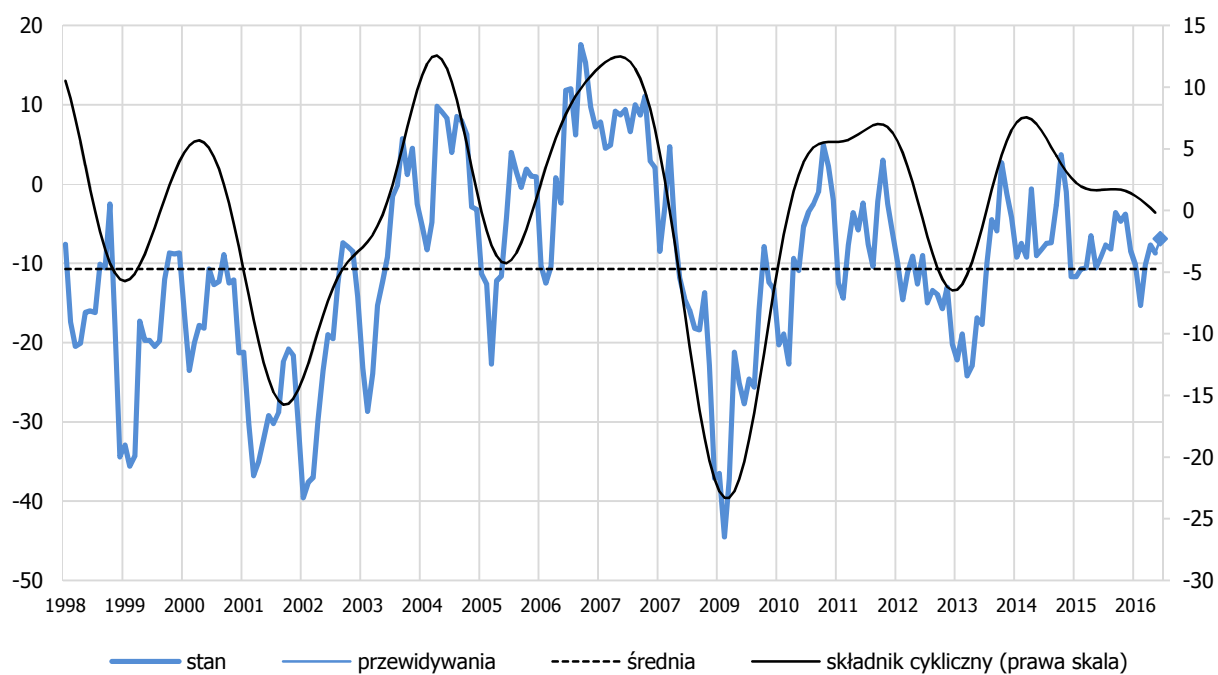

	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
wzrost	13,6	10,4	13,8	16,2	15,1	12,9
brak zmiany	73,7	74,8	76,8	70,4	69,9	75,4
spadek	12,7	14,8	9,4	13,4	15,1	11,7
saldo (1.-3.)	0,9	-4,4	4,4	2,8	0,0	1,2

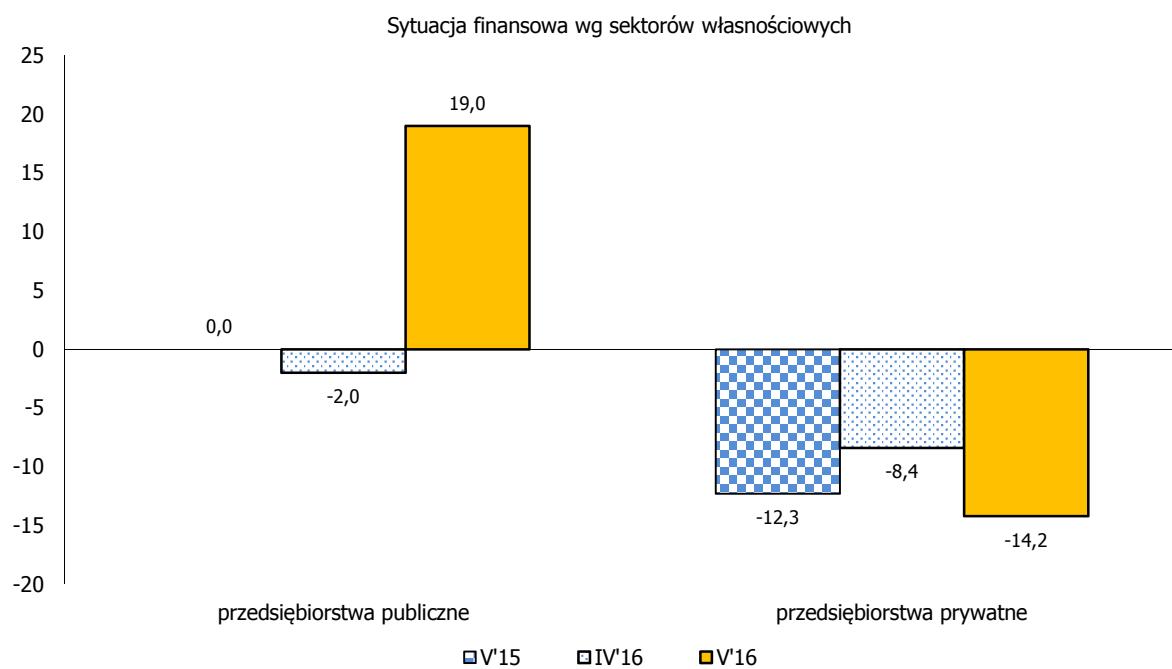

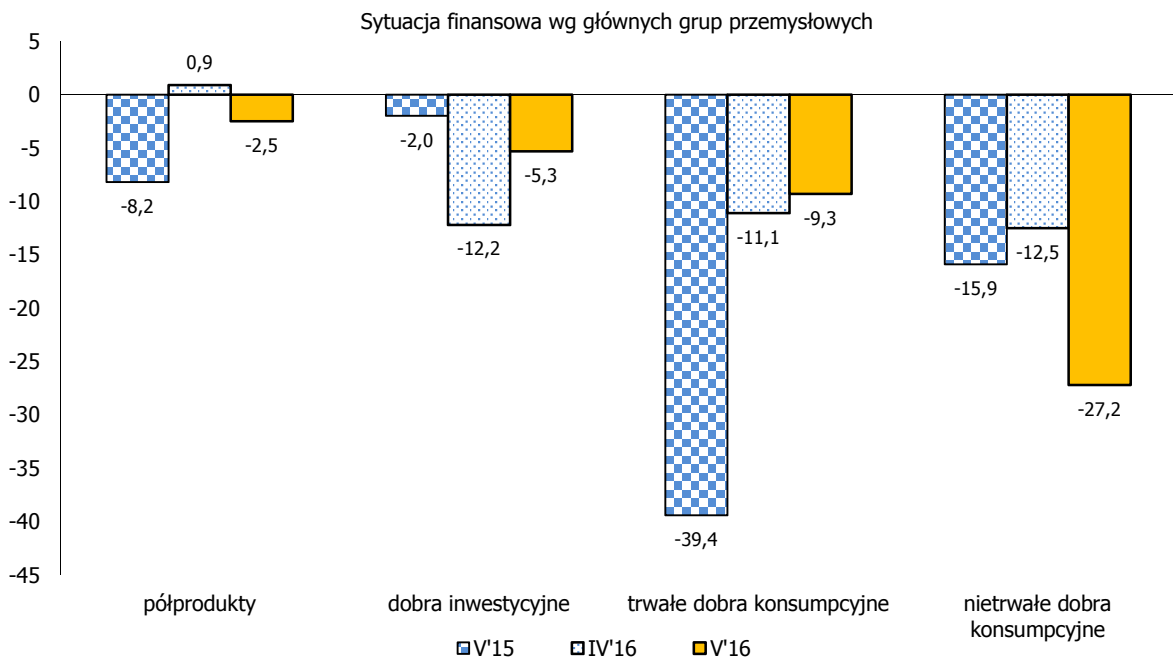
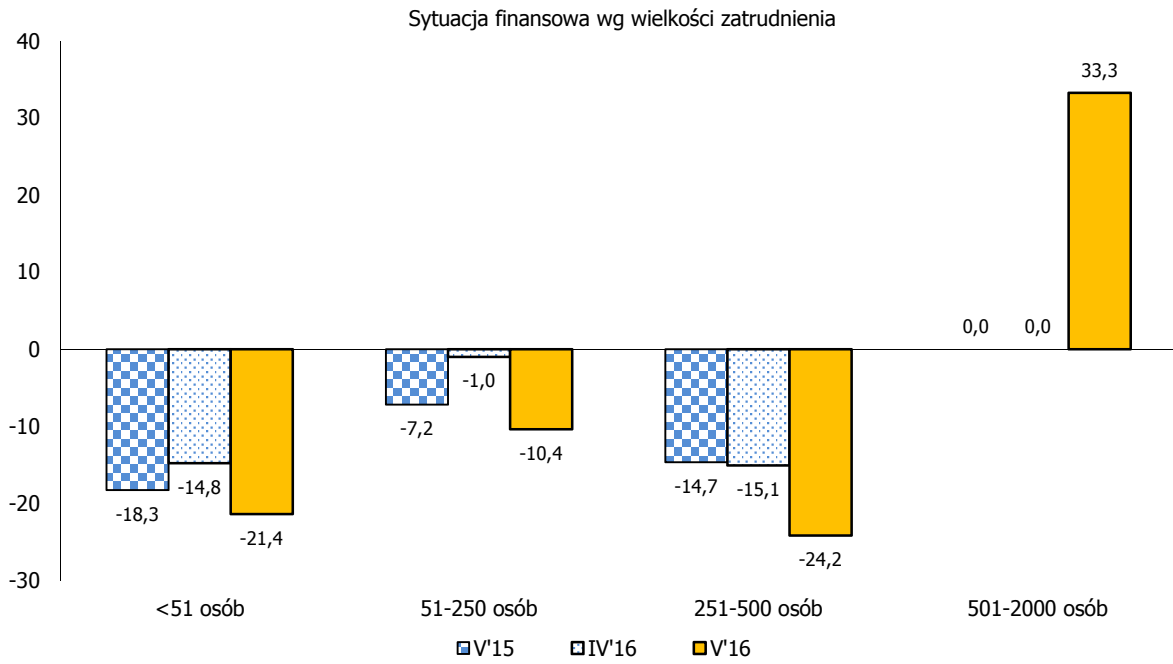

7) Sytuacja finansowa

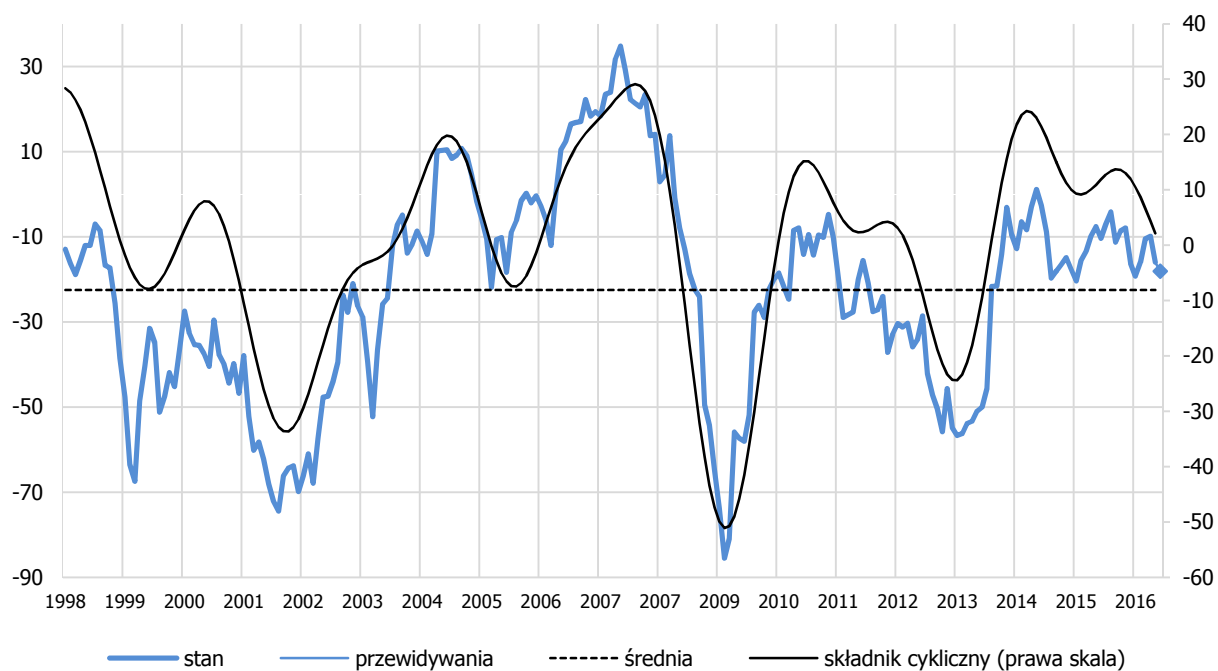

	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
poprawa	11,3	10,2	13,6	14,1	15,6	13,5
brak zmiany	66,8	64,3	62,6	64,2	60,0	66,1
pogorszenie	21,9	25,5	23,8	21,8	24,3	20,4
saldo (1.-3.)	-10,6	-15,3	-10,2	-7,7	-8,7	-6,9

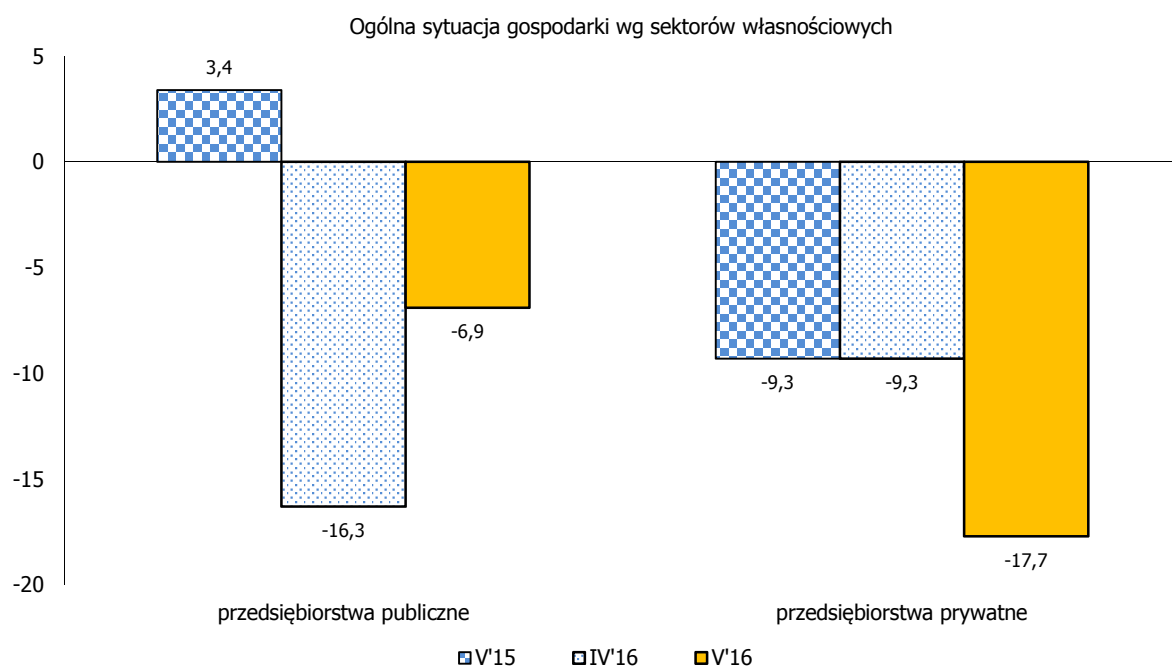

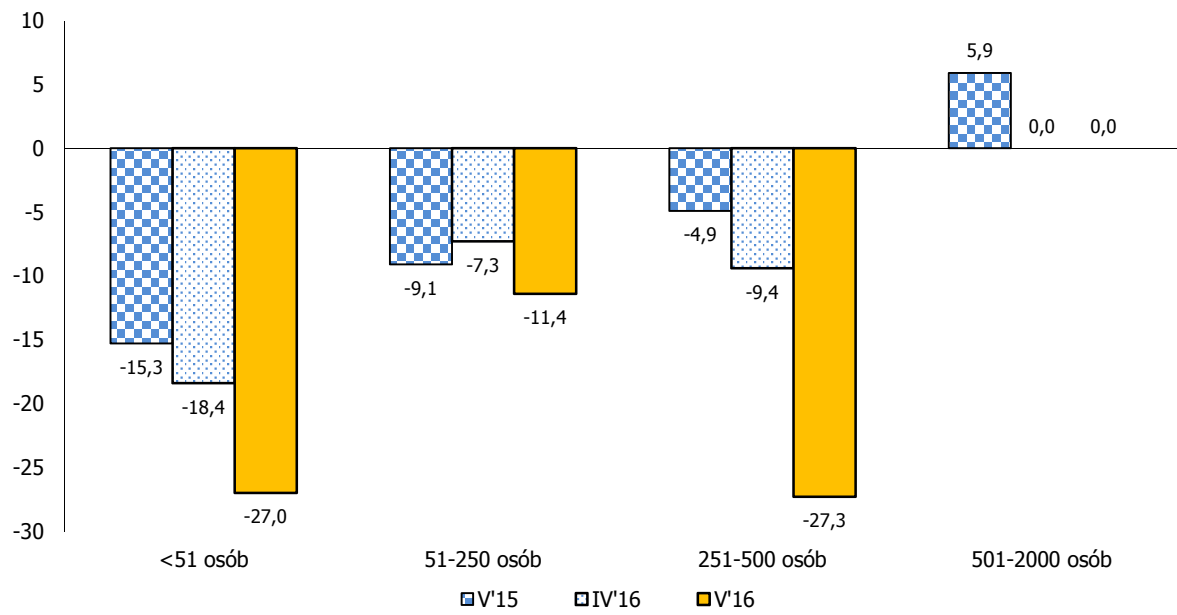
8) Ogólna sytuacja gospodarki

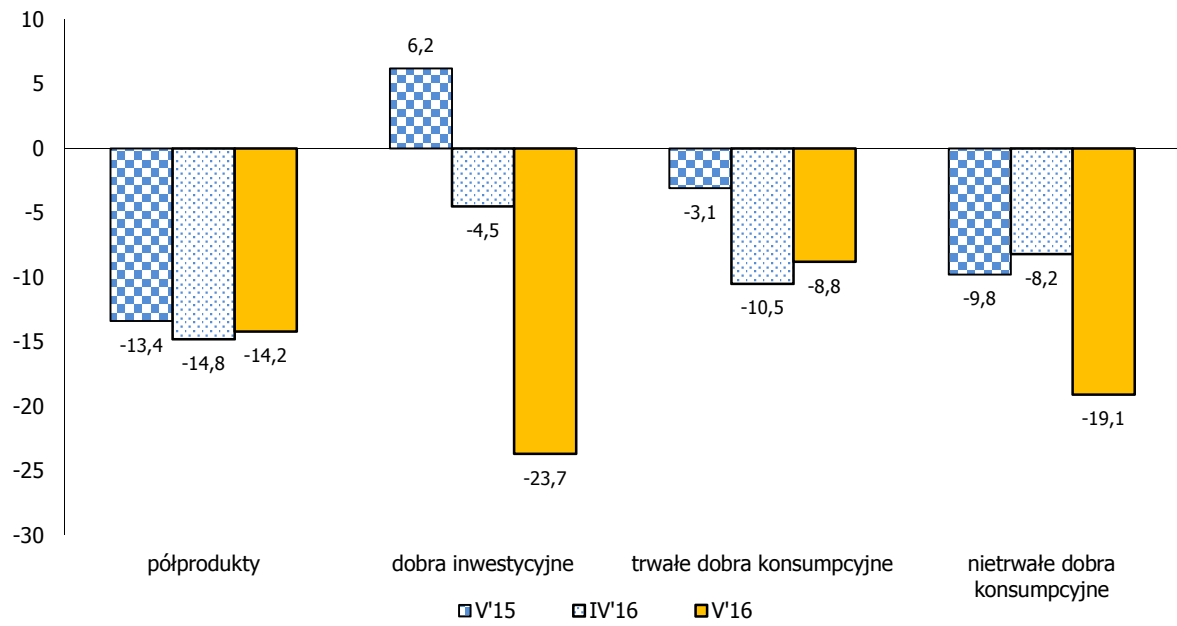
	V'15	II'16	III'16	IV'16	V'16	przewidywania
poprawa	10,6	6,9	10,7	9,1	8,5	10,0
brak zmiany	71,2	70,2	68,1	71,9	67,0	61,9
pogorszenie	18,2	22,9	21,2	19,0	24,5	28,1
saldo (1.-3.)	-7,6	-16,0	-10,5	-9,9	-16,0	-18,1

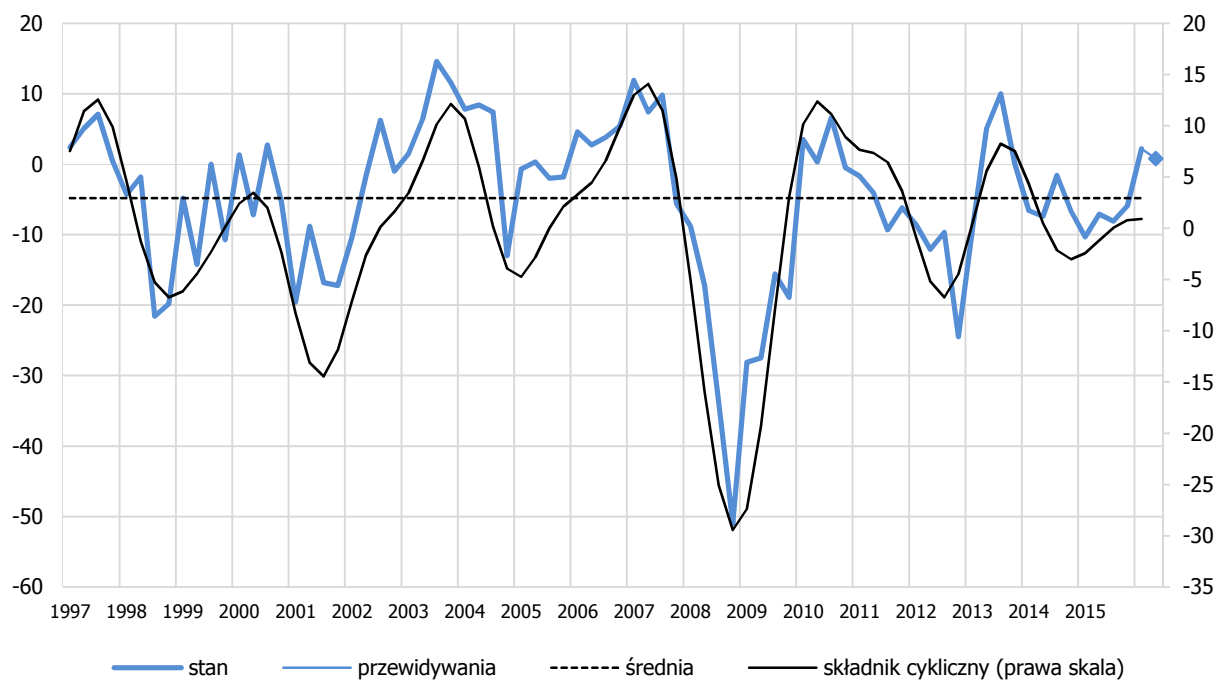
Ogólna sytuacja gospodarki wg wielkości zatrudnienia

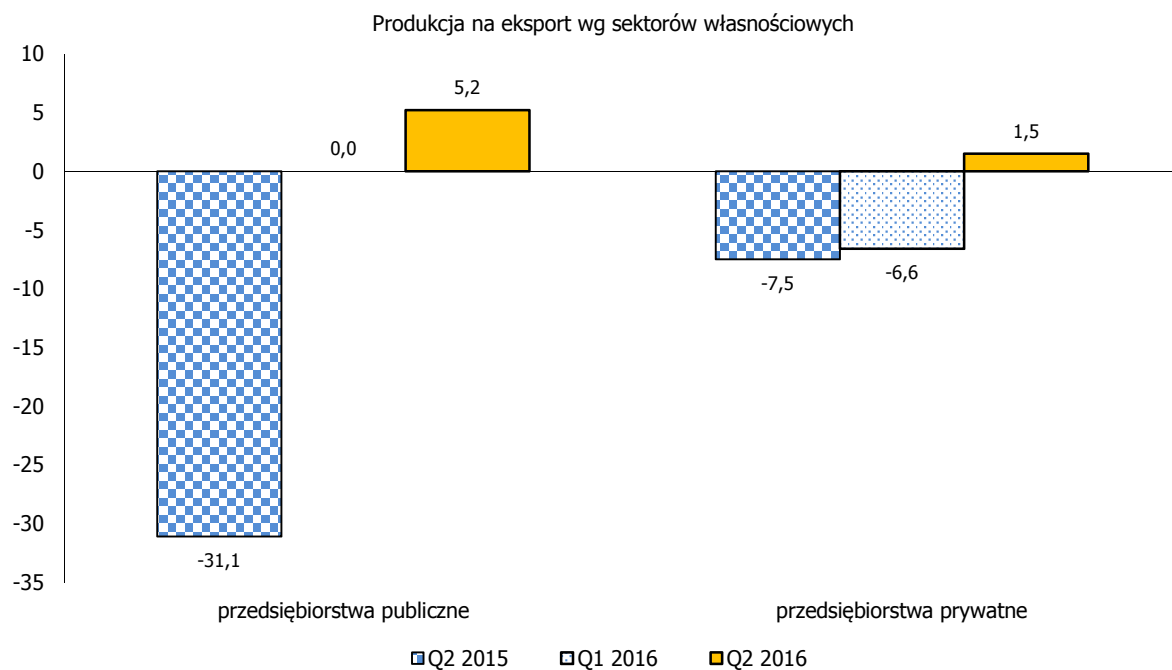
Ogólna sytuacja gospodarki wg głównych grup przemysłowych

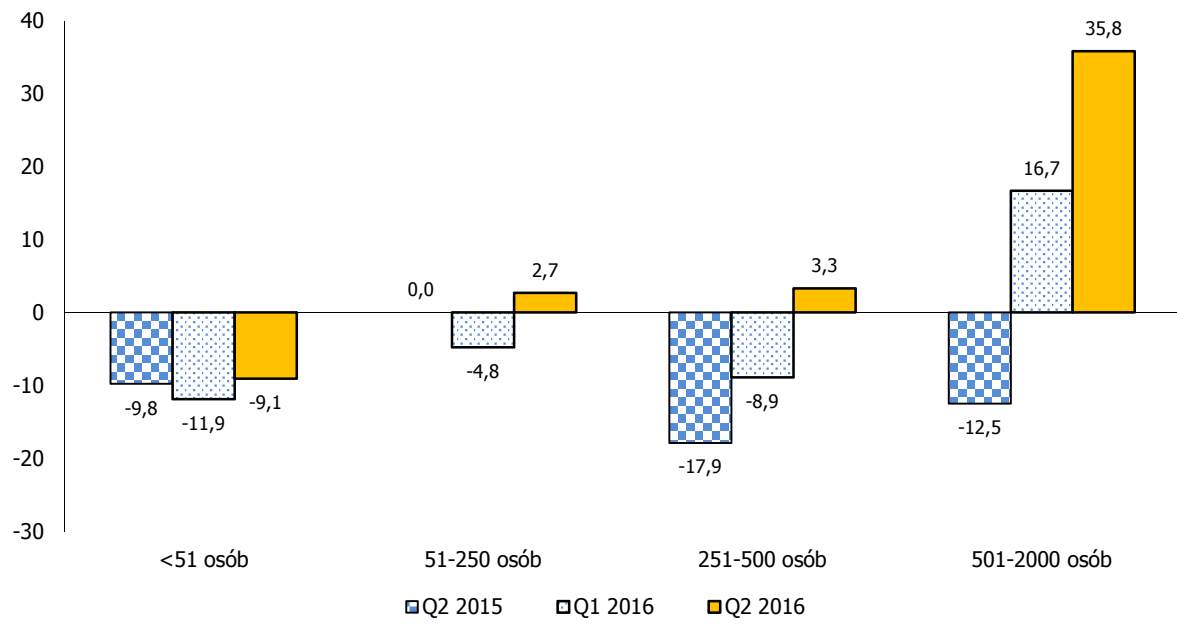
9. Produkcja na eksport

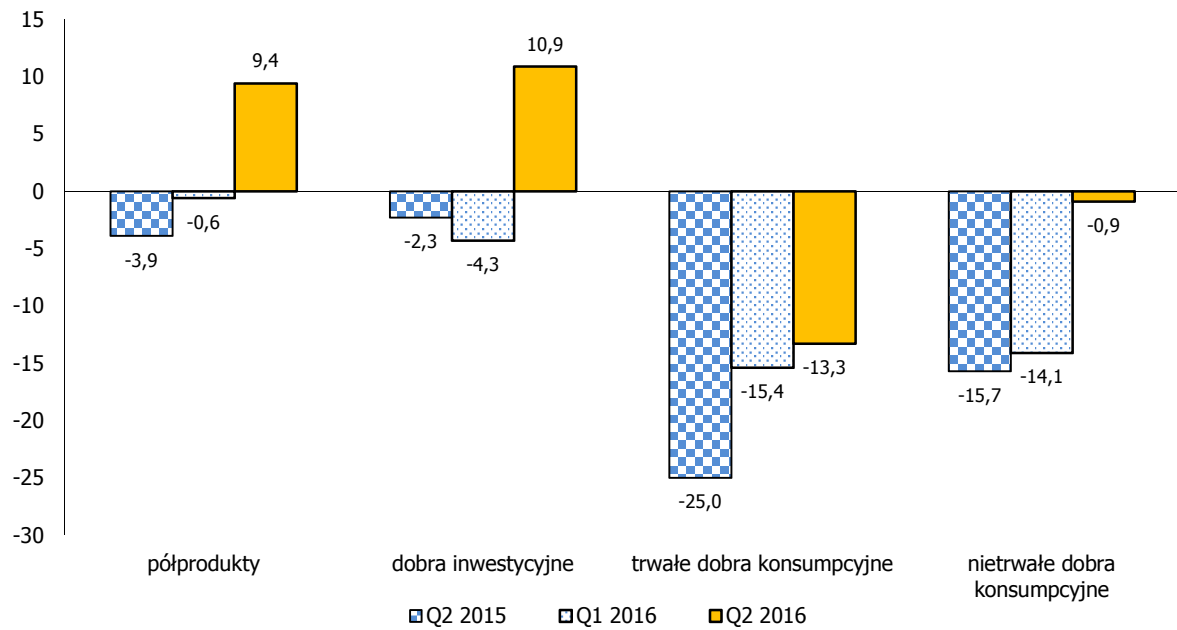
	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	przewidywania
wzrost	15,2	16,7	14,4	18,9	20,1	16,2
brak zmiany	59,3	59,5	63,1	56,4	62,0	68,4
spadek	25,5	23,8	22,5	24,8	17,9	15,4
saldo (1.-3.)	-10,3	-7,1	-8,1	-5,9	2,2	0,8

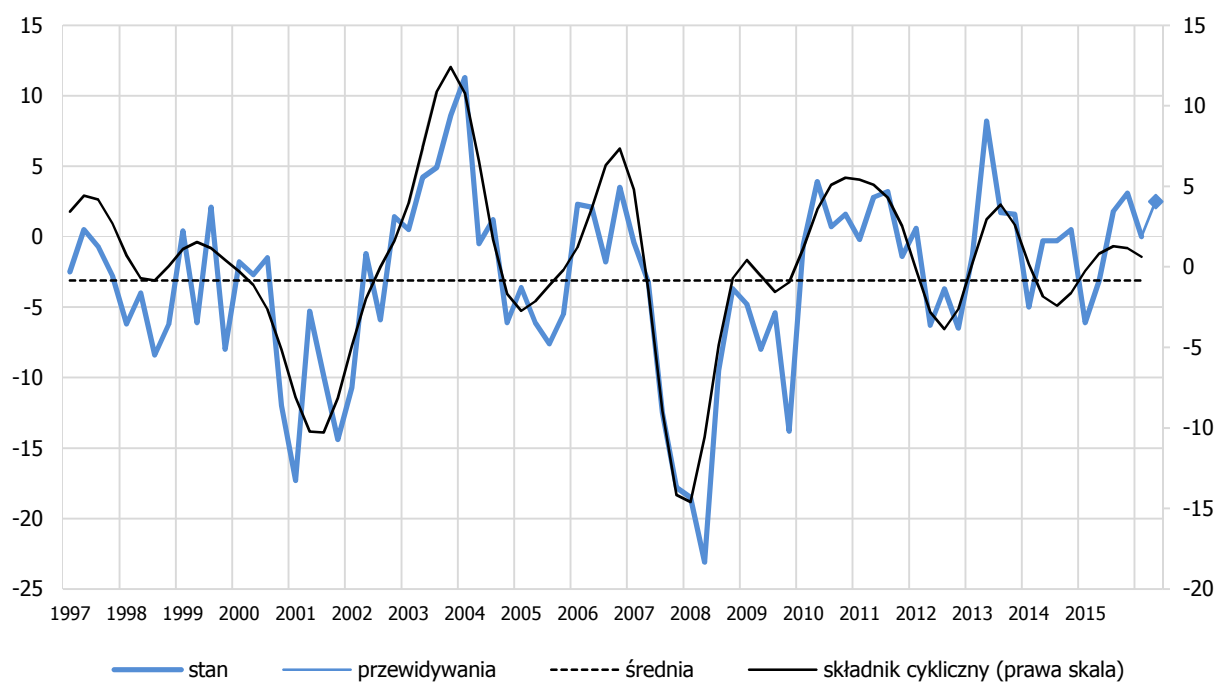
Produkcja na eksport wg wielkości zatrudnienia

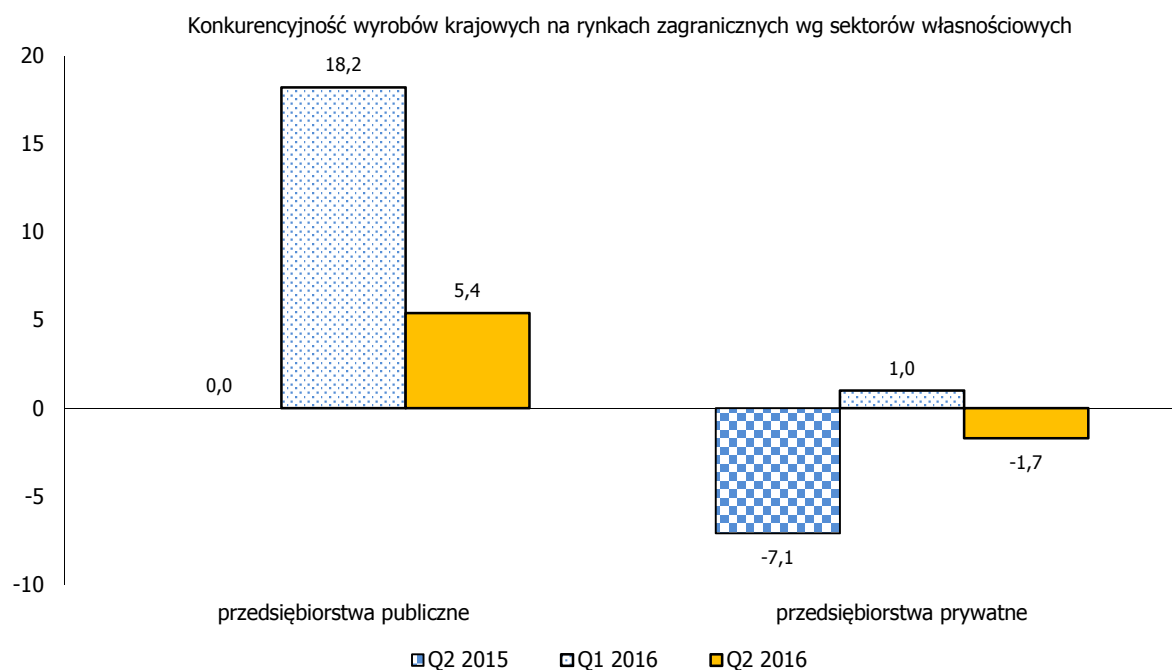
Produkcja na eksport wg głównych grup przemysłowych

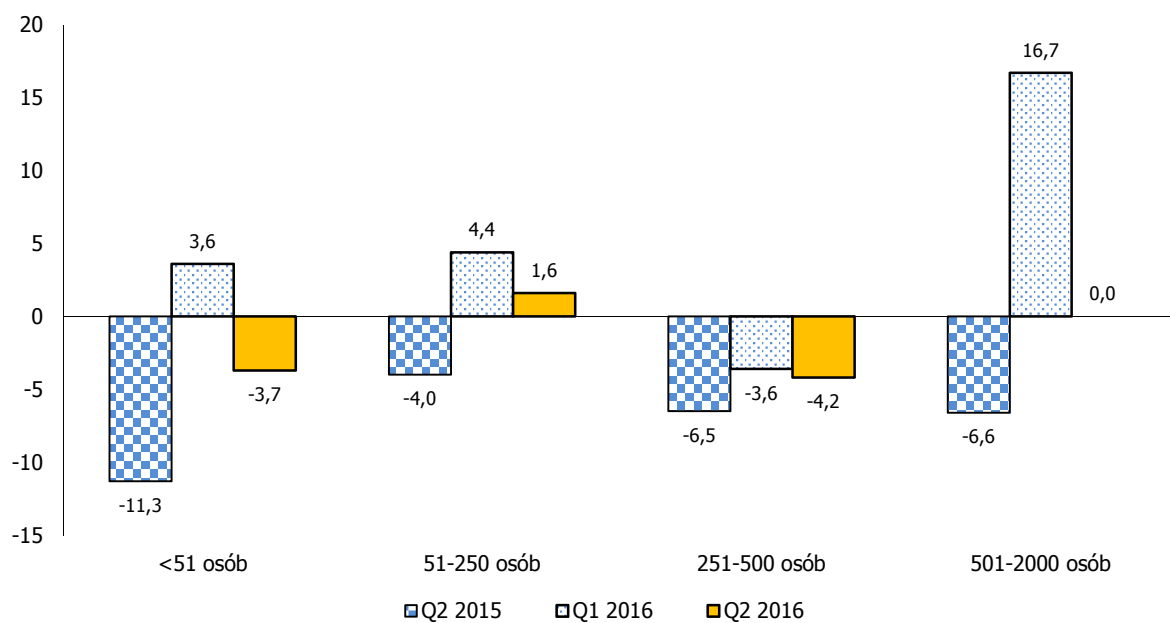
10. Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych

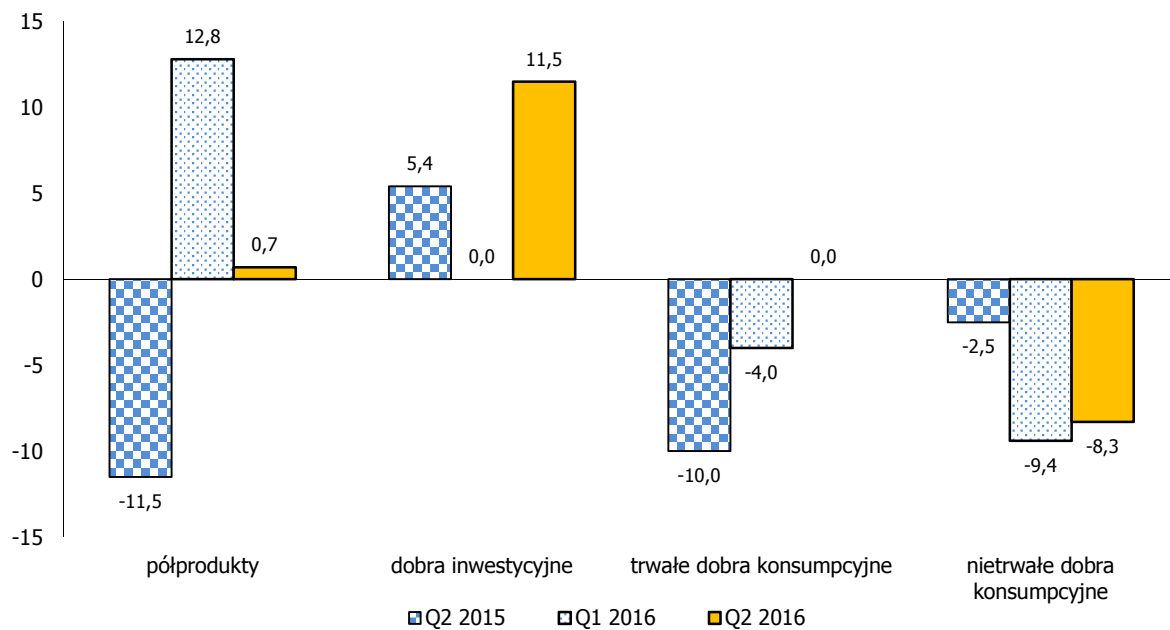
	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	przewidywania
wzrost	6,3	8,0	11,0	12,1	11,8	11,5
brak zmiany	81,3	80,9	79,8	78,9	76,5	79,5
spadek	12,4	11,1	9,2	9,0	11,8	9,0
trudno ocenić	24,8	23,7	22,9	22,1	23,6	27,5
saldo (1.-3.)	-6,1	-3,1	1,8	3,1	0,0	2,5

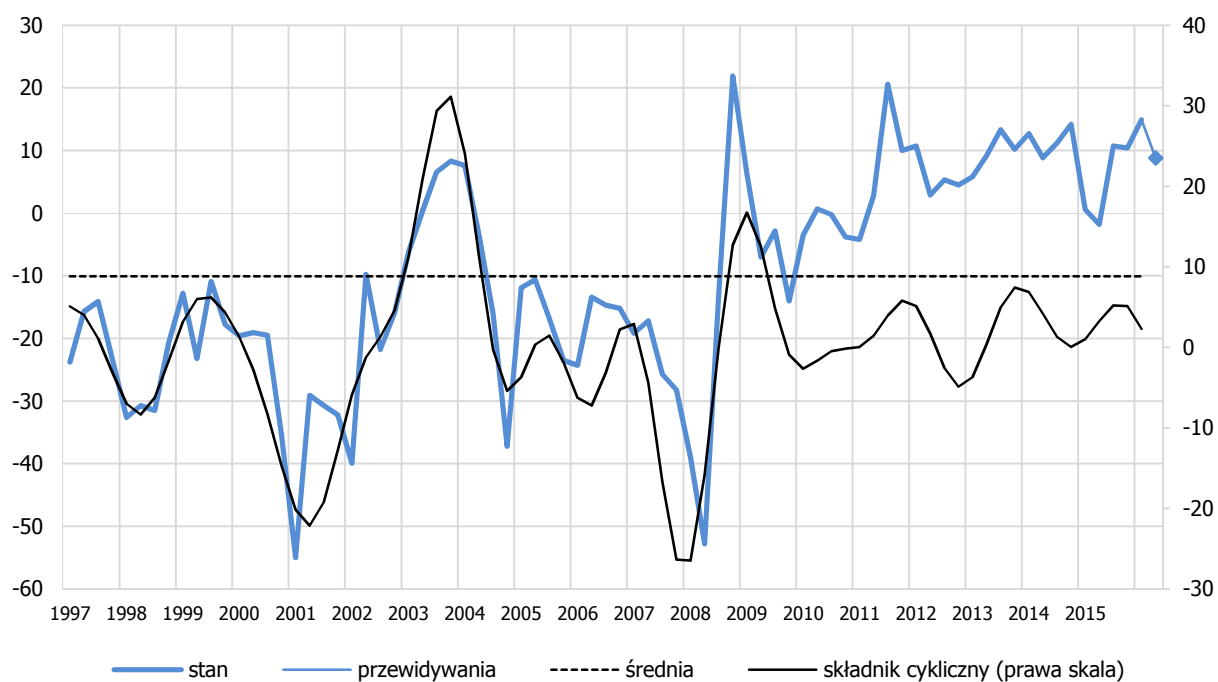
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg wielkości zatrudnienia

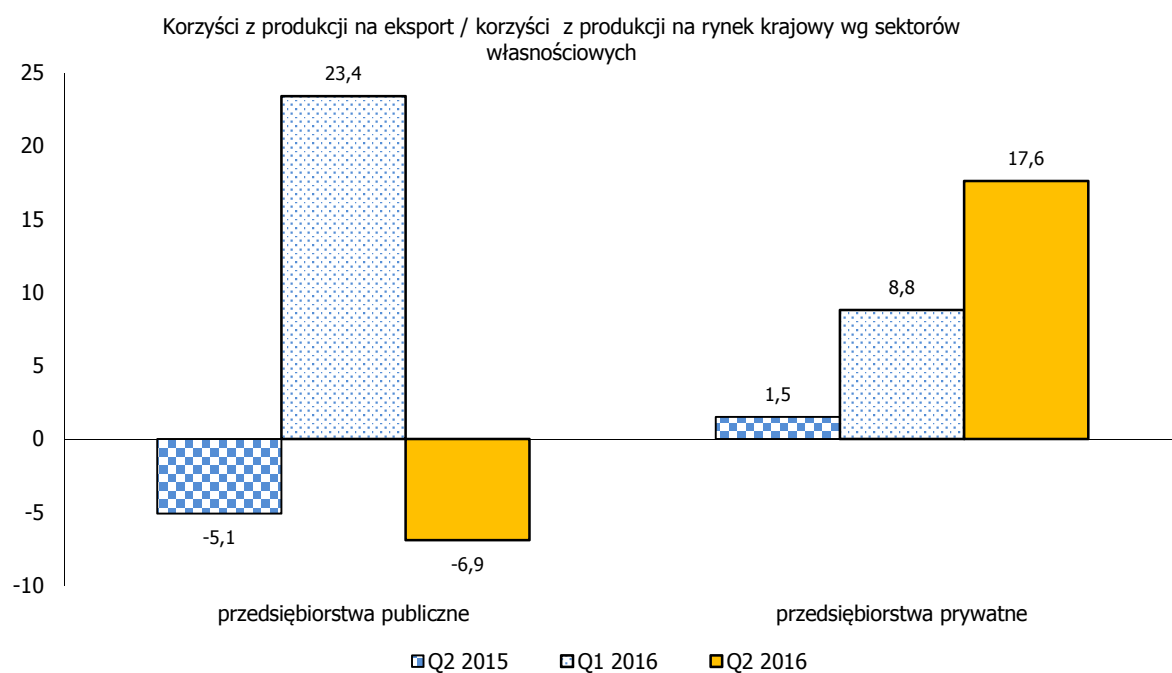
Konkurencyjność wyrobów krajowych na rynkach zagranicznych wg głównych grup przemysłowych

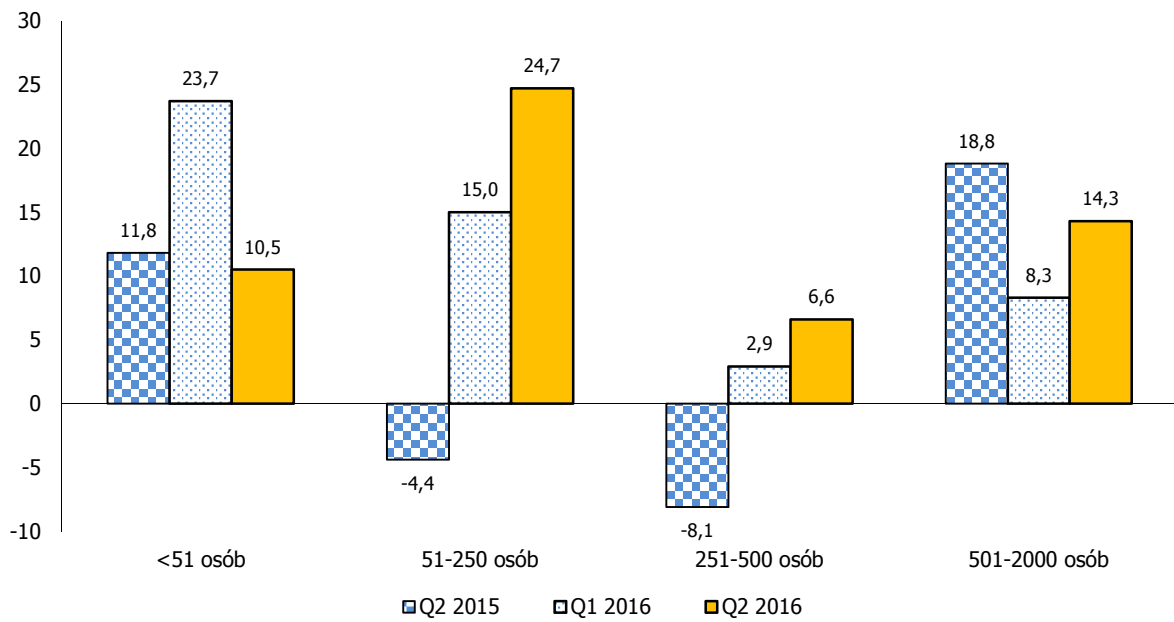
11. Korzyści z produkcji na eksport w stosunku do korzyści z produkcji na rynek krajowy

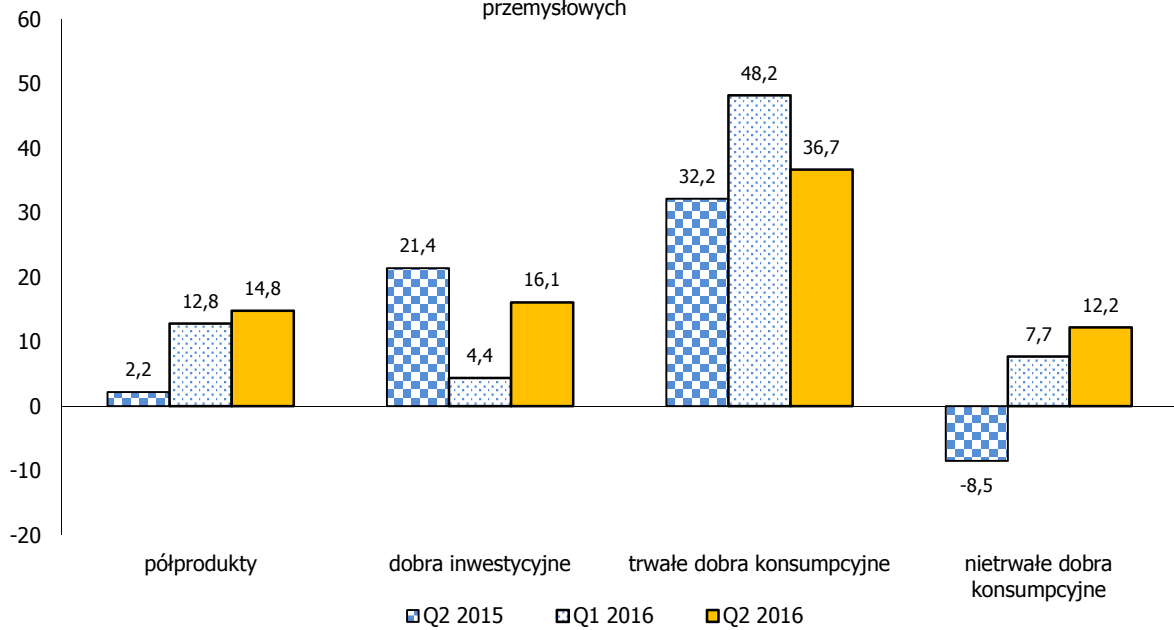
	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	przewidywania
wzrost	24,1	21,8	24,3	31,5	31,1	27,0
brak zmiany	52,4	54,6	62,0	47,4	52,7	54,8
spadek	23,5	23,6	13,6	21,1	16,2	18,2
saldo (1.-3.)	0,6	-1,8	10,7	10,4	14,9	8,8

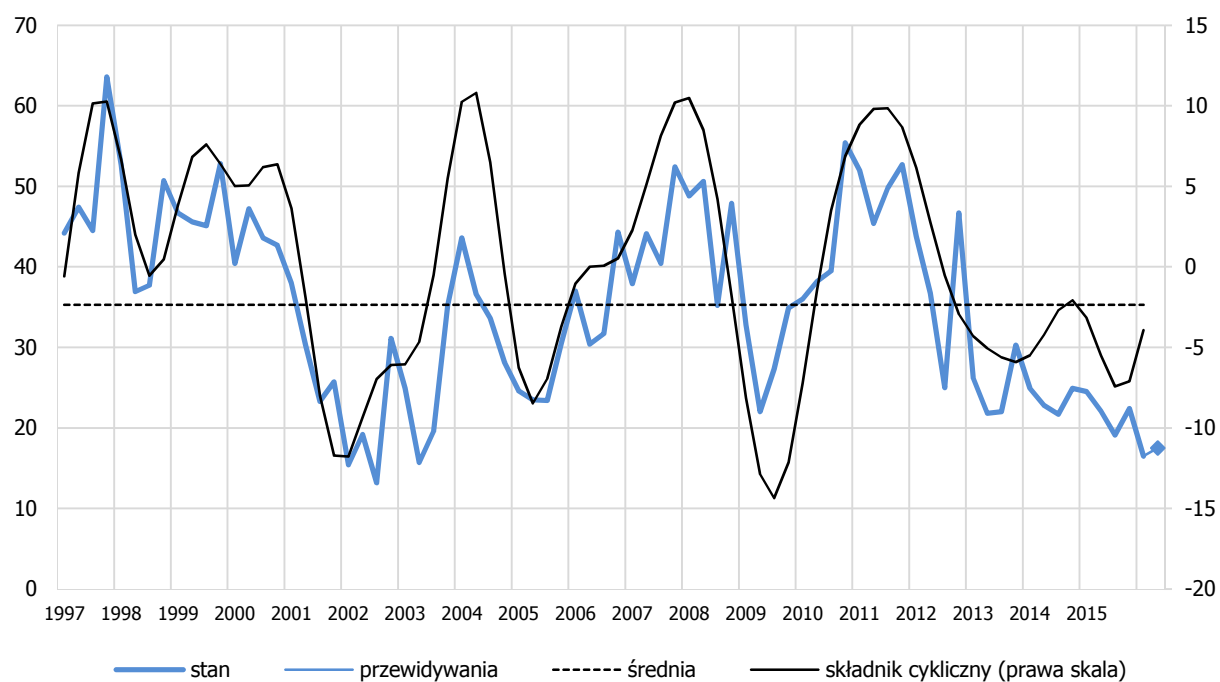
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg wielkości zatrudnienia

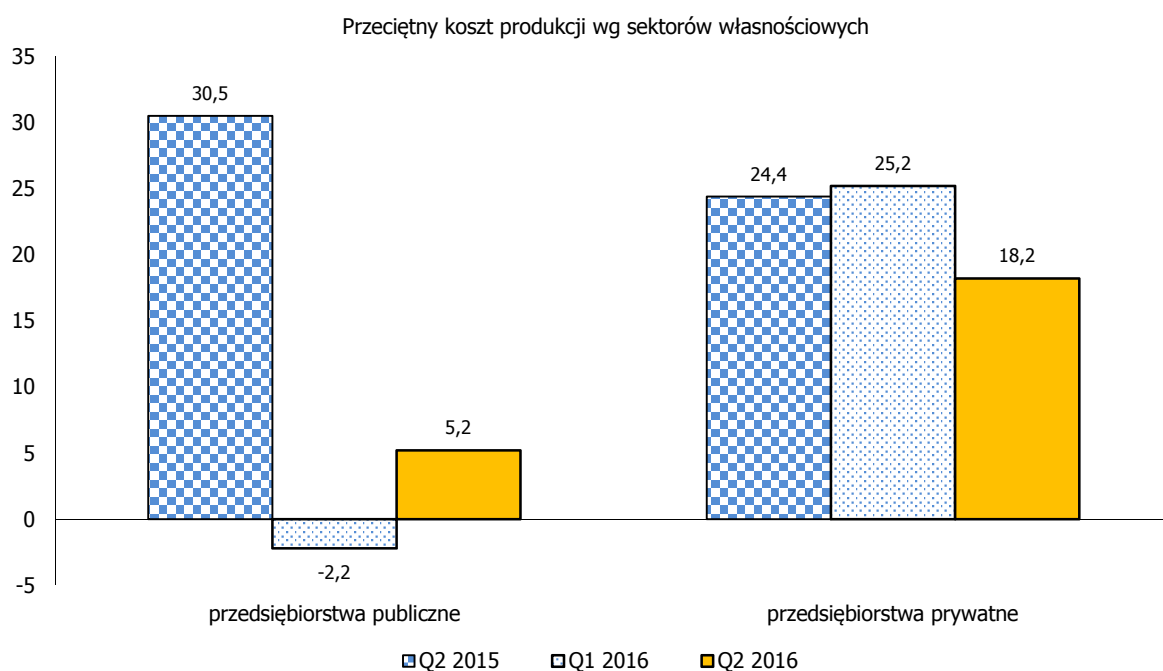
Korzyści z produkcji na eksport / korzyści z produkcji na rynek krajowy wg głównych grup przemysłowych

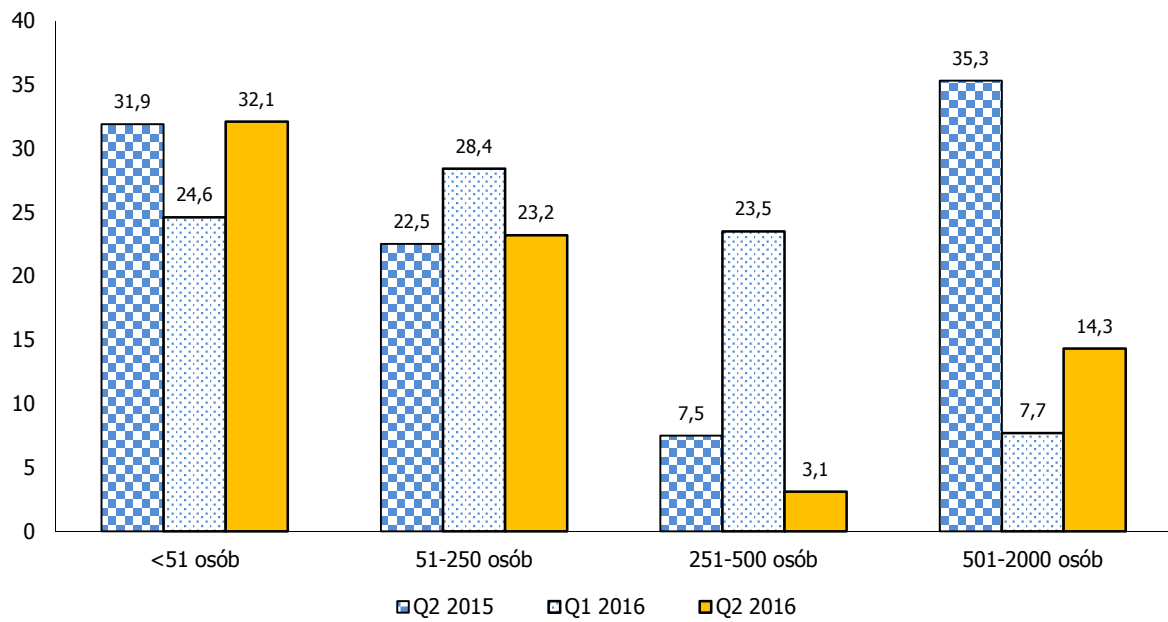
12. Przeciętny koszt produkcji

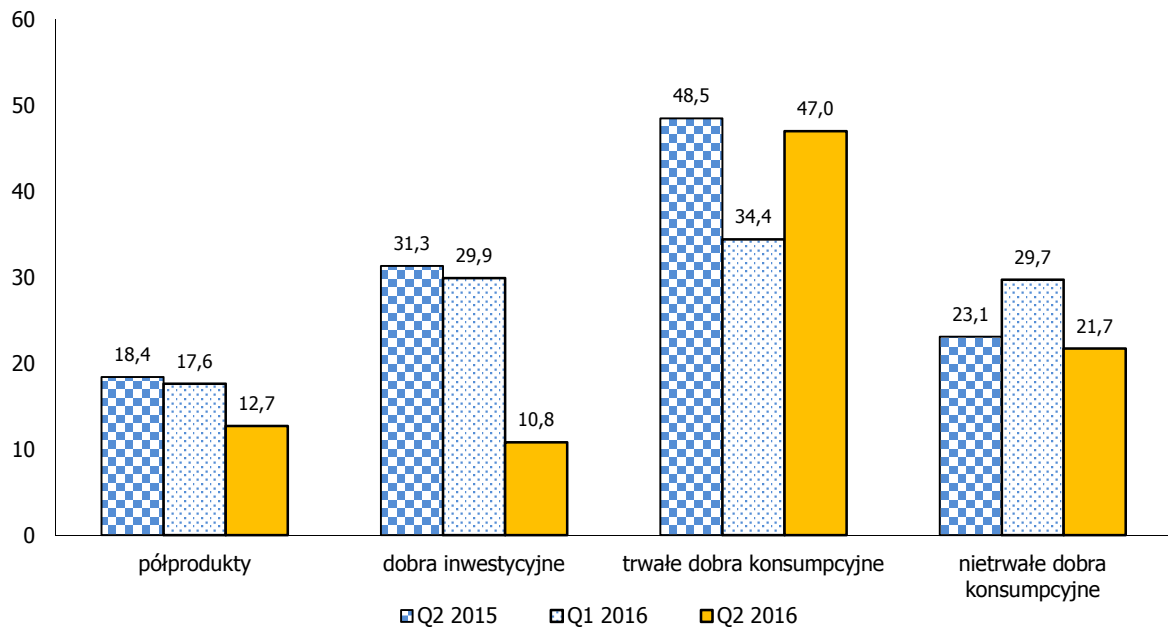
	Q2 2015	Q3 2015	Q4 2015	Q1 2016	Q2 2016	przewidywania
wzrost	32,8	31,3	26,8	31,8	28,5	24,1
brak zmiany	58,9	59,5	65,4	58,8	59,6	69,3
spadek	8,3	9,2	7,7	9,4	12,0	6,6
saldo (1.-3.)	24,5	22,1	19,1	22,4	16,5	17,5

Przeciętny koszt produkcji wg wielkości zatrudnienia

Przeciętny koszt produkcji wg głównych grup przemysłowych

III. SUMMARY

In May 2016 the industrial confidence indicator (ICI) increased by 1.1 points to -2.2 pts. It is 3.0 pts down from the May 2015 figure. The indicator calculated for private firms did not change and amounts to -2.7 pts. It is however lower than a year earlier by 3.3 points. The indicator calculated for public enterprises grew by 7.9 pts to -0.6 pts, the figure lower by 1.2 pts than the May 2015 one. Business situation improved the most in manufacture of investment goods, the Lubuskie Voivodeship, and firms employing more than 500 persons.

The results of the May survey are in line with the spirit of confusion and uncertainty which has been observed in the behaviour of manufacturers for some time. Firms report production increased, as well as the balance of total orders. Export orders, on the other hand, declined together with the balances of employment and inventories. Opinions about general economic situation in the country worsened. Nevertheless, firms are more optimistic about their business prospects than they were one month earlier. Positive seasonal factors are expected to keep acting, but it is hard to say whether they will manage to sustain the recovery, or the mood swings will continue.